Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 32 (7172). ● 15 февраль, 1980 йил ◆ ЖУМА ● Баҳоси 2 тийин.

Сония Юнусова Олмаликдаги гилам фабрикасининг илғор тўқувчиларидан ҳисобланади. У ўнинчи беш йиллик топшириқларини тўрт ярим йилда бажариш юзасидан олган шахсий мажбуриятини муваффақиятли бажармоқда. Ушбу суратда илғор тўқувчини иш устида кўриб турибсиз.

А. Палехов фотоси.

УЛУҒ САНАНИ МУНОСИБ СОВҒАЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК

1980 ЙИЛ МАРРАЛАРИ

Тошкент области қишлоқ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) ва ноябрь (1979 йил) Пленумлари қарорлари асосида ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш юзасидан янги марраларни белгиладилар. 1980 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларга кўра ҳар гектар ердан 33 центнердан пахта ҳосили олинади.

Давлатга 435 минг тонна пахта сотилади. Ялпи ҳосилнинг 85 проценти машиналар билан териб олинади.

Ватан омборларига 80 минг тонна ғалла тўкилади.

Эл-юрт дастурхонига 450 минг тонна сабзавот, 65 минг тонна картошка, 65 минг тонна мева ва 75 минг тонна узум тортиқ қилинади.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТАРАДДУДИ

ФАОЛ ҚАТНАШАДИЛАР

Коммунистик районидаги 121-автокорхона коллективи улуғ доҳиймиз В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан нишонлашга астойдил ҳаракат қилмоқда. Шу туфайли ҳам корхона шоферлари ва ремонтчилари москваликларнинг ана шу тарихий сана шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш юзасидан бошлаган ташаббусларини бир овоздан маъқулладилар.

Коллектив шанбалик куни оддий иш кунларидагига нисбатан унумлироқ ишлашга аҳд қилди. Умумхалқ ҳашарида корхонанинг 200 га яқин ишчи-хизматчиси иштирок этади. Шоферлар ками билан 5 минг тонна юк ташиб беришмоқчи. Бу 60 минг тонна-километр иш бажарилади демакдир. Бундан ташқари, машина-механизмларни ремонт қилиш, корхона территориясини тозалаш ва ободонлаштириш бўйича ҳам ишлар амалга оширилади. Шанбаликда тушган ҳамма маош беш йиллик фондига ўтказилади.

Шанбаликда фаол қатнашишга аҳд қилган ҳайдовчилар шу йилнинг тўрт ойлик юк ташиш планини 22 апрель кунига қадар бажариш учун мусобақани авж олдирмоқдалар.

Ж. АБДИЕВ.

ҚАНДОЛАТЧИЛАР ЮБИЛЕЙГА

«Ўртоқ» кондитер фабрикасининг конфет цехи коллективи цехлараро мусобақанинг олдинги сафида боряпти. Бунда ишчилар ўртасида мусобақанинг кенг авж олдирилганлиги, илғор иш усулларининг жорий этилганлиги салмоқли ўрин эгалламоқда. Нина Знаковская, Хатира Пўлатова, Мамлакат Мирзаева, Гулчеҳра Комилбекова ва бошқа ўнлаб илғорлар шахсий меҳнат беллашувининг олдинги сафида боришяпти. Яқинда ҳамкасблари Гулчеҳра Комилбековани Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатганликлари унинг ҳаётида ҳам, фабрика ҳаётида ҳам катта воқеа бўлди. Бу илғорларнинг ҳар бири сменада 370 ўрнига 500—600 килограммдан конфет ишлаб чиқариб, планни мунтазам ошириб бажаришяпти.

Айни кунларда цехда ишлаб чиқарилаётган 31 хил ширинликнинг 18 хилига давлат Сифат белгиси берилган. «Оқ олтин» шоколадли конфетнинг бултур Болгариянинг Пловдив шаҳрида ўтказилган Халқаро ярмаркада Олтин медаль билан тақдирланганлиги ҳам бу цех коллективи меҳнатига берилган яна бир юксак баҳодир.

Цех коллективи якунловчи йилда зиммасига оширилган мажбурият олиб ишлаяпти. Ҳар куни план ошириб бажарилиб, эл дастурхонига 96 тонна маҳсулот етказиб бераётган фабрика коллективи ютуғига илғорлар муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Қандолатчилар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача тўрт ойлик планни бажариш мажбуриятини олишди.

Корхона ишчи-хизматчилари шу йилнинг 19 апрелида ўтказиладиган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигига ҳам қизғин тайёргарлик бошлаб юборишди. Улар шанбалик куни юксак меҳнат кўрсаткичига эришишга аҳд қилдилар. Умумхалқ ҳашарида пландагидан ташқари бир неча тонна ширинликлар ишлаб чиқарилади. Тушган маош иш ҳақининг ҳаммаси беш йиллик фондига ўтказилади.

С. СУЛТОНОВ,
Б. САЙДАЛИЕВ.

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Партиянинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга, мамлакатнинг иқтисодий қудрати ва мудофаа қувватини янада мустаҳкамлашга қаратилган режалари совет кишиларининг фидокорона меҳнати билан амалга оширилмоқда. Бўлажак сайловга тайёргарлик меҳнаткашлар сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ўсганлигининг ёрқин далилидир.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Дмитрий Федорович Устинов Владимир область Ковров сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилади.

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ Д. Ф. УСТИНОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

13 февраль куни Ковровда сайловчилар ўз номзоди билан учрашдилар.

Учрашув қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини якдиллик билан Фахрий президиумга сайладилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили, В. А. Дегтярев номидаги Ковров заводининг цех бошлиғи И. В. Сухов, Ковров экскаватор заводининг токарь-йўнувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Д. Афонин, политехника институтининг студенти М. Ю. Чернопятова ва бошқалар сўзга чиқиб, Совет кишилари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганлиги учун, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш йўлида тинимсиз кураш олиб бораётганлиги учун жонажон Ленин партиясига қизғин ва самимий миннатдорчилик изҳор этдилар.

Сайловчилар самимий кутиб олган Д. Ф. Устинов нутқ сўзлади. У ўз нутқида мамлакатда коммунистик бунёдкорликда янги ажойиб марраларга эришилганлигини таъкидлади. Совет Иттифоқи инсониятнинг социал тараққиёти авангардида дадил олға бормоқда, тинчлик байроқдори ва таянчи бўлиб майдонга чиқмоқда. Совет кишилари эришган ўзларининг барча муваффақиятларини Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитетининг доно ва ҳар томонлама раҳбарлиги билан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг тинимсиз ва самарали фаолияти билан боғламоқдалар.

Д. Ф. Устинов иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий тараққиёт соҳасида Совет Иттифоқи, Россия Федерацияси, шунингдек Владимир области ва Ковров шаҳри эришган ютуқларга тўхталиб, сўнгра КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсатининг баъзи масалаларини тилга олди. Коммунистик партия, Совет давлати ленинча ўзгармас ташқи сиёсат йўлини — тинчлик, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш йўлини ўтказиб келмоқда.

Бу йўл КПСС XXIV ва XXV съездлари ишлаб чиққан тинчлик программасида белгилаб берилган. Бутун тараққийпарвар инсоният бу йўлни қўллаб-қувватламоқда. Кескинликнинг юмшатилиши жаҳон тараққиётининг белгиловчи тенденцияси бўлиб қолди. Кескинликнинг юмшатилиши инсониятга сезиларли самаралар берди.

Мамлакатимиз тинч бунёдкорлик меҳнати билан банд, дейди мудофаа министри. СССРнинг шавкатли Қуролли Кучлари мамлакатимиз хавфсизлигининг ишончли посбони, ялпи тинчликнинг таянчи сифатида иш кўрмоқда. Армиямиз ва флотимиз ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба бериш учун энг замонавий қурол-яроғларга, барча зарур нарсаларга эга.

Мамлакатимиз бир неча кундан кейин Совет Армияси ва Ҳарбий денгиз флотининг 62 йиллигини тантанали равишда нишонлайди. Совет жангчилари бу шонли санани жанговар ва сиёсий тайёргарликда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш билан кутиб олмоқдалар. Улар ўз олдиларида турган вазифаларни зўр ғайрат билан ҳал этмоқдалар, замонавий қурол-яроғларни, бу қурол-яроғларни жангда самарали қўлланиш усулларини қунт билан эгалламоқдалар.

Совет кишилари, деди Д. Ф. Устинов, тинч осойишта яшашлари ва меҳнат қилишлари мумкин. Қуролли Кучларимиз ҳамиша юксак жанговар шай даражада турибди ва ҳар қандай агрессия қаердан пайдо бўлмасин, унга дарҳол қақшатқич зарба беришга қодирдир.

(ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ КАДРЛАРИ ЎҚУВИ

Кеча Орджоникидзе районидаги «Октябрь Х йиллиги» дам олиш уйида уч кунлик семинар-кенгаш иш бошлади.

Семинар-кенгашда қишлоқ район партия комитетларининг биринчи секретарлари, район ижроия комитетларининг раислари, область ва районлар қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги ва тайёрлов органларининг раҳбарлари, колхозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари иштирок этмоқдалар.

Семинар-кенгашни Тошкент область партия комитетининг секретари **А. И. Икромов** очди.

Семинарда 1979 йил якунлари ва КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) ва ноябрь (1979 йил) Пленумлари қарорлари асосида қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантириш юзасидан партия, совет, қишлоқ хўжалиги органларининг вазифалари тўғрисида Тошкент область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов доклад қилди.

Биринчи куни семинар-кенгаш қатнашчилари область ва район раҳбарлари, мутахассисларининг докладларини тингладилар. Улар қишлоқ хўжалиги ходимларига илғор районлар, колхоз, совхозларнинг хўжалик ҳисоби самарадорлигини ошириш ва хўжалик экономикасини мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалиги экинларини ҳашаротлар ва қишлоқ хўжалиги касалликларидан ҳимоя қилишнинг илғор методлари пахтачилик, сабзавотчилик, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларидаги ишларни механизациялаштириш даражасини янада кучайтириш соҳасидаги тажрибалар, пахта ҳосилдорлигини кескин ошириш бўйича қилинаётган ишлар ҳақида гапириб бердилар.

Семинар машғулотларида пахтачиликни ривожлантиришдаги илғор иш усулларини кенг оммалаштириш, Тошкент области шароитида пахтанинг вилтга чидамли, истиқболли навларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш, минерал ва органик ўғитлардан фойдаланишнинг самарадорлигини ошириш масалаларига катта эътибор берилади.

Семинар-кенгаш қатнашчилари машғулотларда шунингдек, сабзавотчилик, боғдорчилик ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа соҳаларида илғор агротехник усулларни қўлланиш ва механизациядан кенг фойдаланишнинг кўпгина фойдали ва янги методлари билан ҳам танишадилар.

Семинар-кенгаш ишида Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **В. А. Антонов**, область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари **С. Т. Тошқулов**, область халқ контроли комитетининг раиси **М. М. Муллаев**, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **Б. С. Камолов** ўртоқлар иштирок этдилар.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОБЛАСТЬ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Шу йилнинг 13 февраль куни халқ депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказувчи область сайлов комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни комиссия раиси А. В. Браилов очди. Комиссия секретари О. З. Зуфаров сайлов муносабати билан қилинаётган ишлар тўғрисида ахборот берди.

Областда сайлов кампанияси юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги авж олган бир тарзда ўтаётганлиги қайд этилди. Шаҳарлар ва қишлоқларда В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик бормоқда.

Халқ депутатларининг область Советига сайловлар бўйича барча 400 та округларида номзодларни рўйхатга олиш сайловлар тўғрисидаги Қонунга мувофиқ бўлди.

Ҳозирги пайтда сайловчилар билан номзодларнинг учрашувларида меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатини, тинчлик учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежневнинг фаолиятини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Ишчилар, хизматчилар, зиёлилар ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш, зиммаларидаги социалистик мажбуриятларини ошириб адо этишга аҳд қилмоқдалар.

Учрашувлар ниҳоятда уюшқоқлик билан ўтмоқда. Унда сайловчилар хўжалик ва маданий қурилишнинг янада ривожлантирилишига қаратилган таклифлар, мулоҳазалар билан чиқмоқдалар.

Комиссия область алоқа ишлаб чиқариш техника бошқармасининг бошлиғи А. Н. Кудиновнинг сайлов кампанияси даврида кўрсатиладиган алоқа хизмати, область юстиция бўлими бошлиғининг ўринбосари Б. М. Маликовнинг ҳуқуқ пропагандасини ташкил этиш тўғрисидаги ахборотларини ҳам тинглади.

Йиғилишда сайлов билан боғлиқ бўлган ҳужжатларнинг тайёрлиги ва уларни жой-жойига етказиш тўғрисида область ижроия комитетининг секретари А. М. Мансуров ахборот берди.

ТАШАББУСКОРЛАР ҲУЗУРИДА

БАҲОРНИ ҚАРШИЛАБ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1980 йил кўкламги дала ишларига тайёргарлик кўриш ва бу ишларни ўтказишга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарорида қишлоқ хўжалиги органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари зиммасига кўкламги дала ишларини агротехника жиҳатидан юксак даражада ўтказиш вазифаси юклатилди. Қарорда, жумладан, шундай дейилади: «—ҳамма хўжаликларда машина-тракторларни кўкламги дала ишларига шу ишлар бошланишидан кечи билан икки ҳафта барвақт тахт қилиб қўйиш тугаллансин, машиналар ремонтининг сифатига алоҳида эътибор берилсин».

Область меҳнаткашлари бу конкрет кўрсатмаларни тўла амалга ошириш учун дастлабки кунлардан жиддий ишга киришдилар. Бу соҳада Оққўрғон райони хўжаликлари коллективлари ташаббускор бўлдилар. Район партия комитети техникани ўз вақтида юксак сифатли ремонт қилиш ва 1980 йил ҳосили учун дала ишларига тайёрлашни таъминлаш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Область партия комитети оққўрғонликлар ташаббусини маъқуллаб, улар белгилаган тадбирларни ҳамма колхоз ва совхозларда чуқур ўрганиб, кенг қўлланиш тавсия этилди. Шундан сўнг областдаги барча хўжаликларда қишлоқ хўжалик техникаси ремонти ва кўкламги дала ишларига тайёргарлик авж олиб кетди.

Тадбирларда белгиланганидек, район хўжаликларида ҳайдов ва чопиқ тракторлари, қишлоқ хўжалик машиналари ремонти бўйича жами 50 та бригада тузилиб 426 нафар малакали механизатор кадрлар жалб этилди.

«Сельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси раҳбарлигида район штаби тузилиб, техника ремонти ва уларни дала ишларига тайёрлашга оператив раҳбарлик қилинди. Колхоз ва совхозлар зарур эҳтиёт қисмлар билан етарли миқдорда узлуксиз таъминлаб турилди. Натижада ҳайдов ва чопиқ тракторлари, дон ва чигит сеялкалари, ҳамма турдаги чизель ва бороналар, культиваторлар, чанглагич-пуркагич аппаратлари, ўғит соладиган ва ер текислаш техникалари тадбирларда белгиланган муддатларда сифатли созлаб қўйилди. Планда белгиланганидан анча кўп маҳаллий ўғит ва компост тайёрланди. Ерларни механизмлар ёрдамида текислаш плани қарийб икки баравар бажарилди.

Айниқса, «Партия XXII съезди» колхози аъзолари район партия комитети белгилаган тадбирларни бекаму-кўст бажариш учун курашда пешқадамлик қилдилар. Яқинда махсус мухбиримиз Абдусамад Йўлдошев ана шу хўжаликда бўлиб, колхоз правлениеси раиси Раҳимберди Эгамбердиев, бош инженер Исмат Темиров, бош агроном Бердиқул Ҳамроевлар билан суҳбатлашди. Улар қуйидагиларни сўзлаб беришди.

ТЕХНИКАМИЗ ШАЙ

Исмат ТЕМИРОВ,
колхоз бош инженери

— Район партия комитети ишлаб чиққан тадбирлар асосида биз ҳам техника ремонтини қисқа муддатларда сифатли ўтказиш юзасидан қиладиган ишларимизни конкрет белгилаб олдик. Тажрибали мутахассисларимиз Асра Мамиров билан Саидғани Халиловлар бошлиқ иккита ремонт бригадаси тузилиб, улар зиммасига фақат трактор ва сеялкаларни ремонт қилиш вазифаси юклатилди. Пахтачилик бригадалари аъзолари ҳам ремонт ишларига жалб этилиб, уларга чизель ва бороналарни созлаш топширилди.

Икки бригада ўртасида социалистик мусобақа уюштирилиб, 1 январь кунигача ремонтни тўла ва сифатли тугатиш, акт орқали фақат «яхши» ва «аъло» баҳода топшириш асосий шарт қилиб қўйилди. Ғолиб бригада учун 50 сўм пул мукофоти белгиланди.

Асра Мамиров бошлиқ бригада ремонтчилари дастлабки кунданоқ суръатни жадаллаштириб, пешқадамликни қўлга олдилар ва 27 декабрь куниёқ ишни битириб, рапорт бердилар. 15 та сеялкани, 5 та ҳайдов тракторини, 11 та чопиқ тракторини саккиз иш кунидаёқ қўлдан чиқаришди.

Ремонт даврида устахонада ишлаётганлар учун барча шарт-шароитлар яратиб берилди. Иссиқ чой кун бўйи узлуксиз ташкил этилди. Тушлик пайтида иссиқ овқат тайёрланди.

Пардали Қурбоналиев, Тўлқин Бекпўлатов, Ропи Комилов сингари моҳир ва ишчан механизаторларимиз сидқидилдан меҳнат қилдилар. Улар, айниқса, ремонтнинг сифатига жиддий эътибор беришди. Чунки, ер ҳайдашдан тортиб, ҳосилни йиғиштириб олгунга қадар фойдаланиладиган техника воситаларини ўзлари бошқаришади.

Устахоналардаги барча ишлар тўғри уюштирилганлиги туфайли техника ремонти 1 январга қолдирмай, яъни ўтган йилдагига нисбатан 25 кун илгари тугалланди. 9 та ҳайдов, 24 та чопиқ трактори, 23 та дон ва чигит сеялкалари, 7 та осма мола, 2 та чизель, 2 та дискали ва 86 комплект тишли борона, 22 та культиватор, 3 та сенокосилка, 2 та КИР-1,5 агрегати, 2 та силос ўрадиган комбайн кўкламги ва ёзги дала ишларига тахт қилиб қўйилди. Уларга ишни икки сменада ташкил этишни ҳисобга олган ҳолда малакали механизатор кадрлар бириктирилган.

ЕР ҚАДРИ

Бердиқул ҲАМРОЕВ,
колхоз бош агрономи

— Кўзнинг қулай келганидан фойдаланиб, карталар ҳосилдан тозаланиши биланоқ акт тузиб ва шудгорни бошлаб юбордик. Техникани шай қилиб туриб, ишни икки сменада ташкил этиш ҳисобига 1450 гектар ҳайдаладиган ер 5—18 декабрь оралиғида шудгор қилиб бўлинди.

Тўрт-беш йил сурункасига пахта экилган карталарни икки ярусли плуглар ёрдамида ағдариб ҳайдаш катта фойда келтириши тажрибаларда синаб кўрилган. Бу йил биз 950 гектар майдонни шу усулда ҳайдадик. Шунингдек, 450 гектар камқувват ерга 250 килограммдан аммофос, 50 гектар ерга 40—50 тоннадан маҳаллий ўғит солиниб шудгор қилинди.

Экин майдонларимизнинг қарийб ярми баланд-паст қирликлардан иборат. Шунинг учун йил сайин ерларимиз рельефини яхшилаб бормоқдамиз. Масалан, бу йил 24 гектар майдонни капитал текислаш планлаштирилган. Ҳозир бу ишлар «Сельхозтехника» район бирлашмаси ва район сув хўжалиги бошқармаси ёрдамида давом эттириляпти.

Колхозимиз территориясидаги ариқ-зовурларни тозалаш ҳосил тўла йиғиштириб олинган кунданоқ бошлаб юборилган эди. Қаттиқ совуқ бошлангунга қадар 10 минг куб метр суғориш тармоқларидан 8500 куб метри тозалаб қўйилди. Кунлар исиб кетиши билан бу иш яна жонлантириб юборилди. Қолган 1500 куб метр ҳажмдаги ариқ-зовурларни ҳам бугун-эрта тозалаймиз.

Бу йил далаларга жами 7 минг тонна гўнг ташиб чиқариш планлаштирилган эди. Вазифа анча ортиғи билан бажарилган бўлса-да, гўнг ташиш давом эттирилмоқда. Чунки, янги ўзлаштирилаётган ва капитал текисланаётган ерларга қўшимча гўнг солинмаса, кўзланган ҳосилни олиб бўлмайди.

Кўкламги дала ишларига ҳозирлик кўриш жараёнида алмашлаб экишни ҳам ҳисобга олмаслик мумкин эмас. Чунки, бу муҳим агротехник тадбир ҳосилдорликни оширишда муҳим роль ўйнайди. Беда, маккажўхори, арпа билан алмашлаб экилаётган пахта майдонларида ҳосилдорлик ўртача олти центнерга ошди. Бу йил биз алмашлаб экишни юз процентга етказмоқчимиз.

ИШ СИФАТИ — МЕҲНАТ ЗИЙНАТИ

Раҳимберди ЭГАМБЕРДИЕВ,
колхоз раиси

— 1980 йил барча совет халқи қатори колхозимиз аъзолари учун ҳам меҳнатда жасорат кўрсатадиган йил. Бу йил доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тантанали нишонланади. Катта меҳнат ютуқларига бой бўлган ўнинчи беш йилликка якун ясалади. Бу йил ҳамма жабҳаларда КПСС XXVI съездига қизғин тайёргарлик кўрилади.

Хўжалигимиз меҳнат аҳли якунловчи йил учун социалистик мажбурият қабул қилар эканлар асосий тармоқ ҳисобланган пахтачиликни кескин ривожлантириб, ҳосилдорликни камида 35 центнерга етказишга қарор қилдилар. Бу режалар қоғозда қолиб кетмаслиги учун конкрет режалар ҳам тузиляпти.

Биз ўтган йили янги тадбирни амалга оширдик. Бу — сифат комиссияси составини мустаҳкамлаш ва фаолиятини активлаштириб, йил бўйи узлуксиз давом эттириш тадбири эди. Комиссия составига колхоз бош мутахассислари, уста пахтакорлар, моҳир механизаторлардан тўққиз киши киритилди. Улар ўтган йили кўкламги дала ишларига тайёргарлик кўришнинг боришини текшириш билан ўз фаолиятини бошлаб йил давомида самарали ишладилар. Ҳар бир иш турининг бажарилиш сифатини чуқур текшириб, правление йиғилишида ҳисобот бериб бордилар. Комиссия тавсияси ва правление қарори билан сифатсиз бажарилган иш учун тўланадиган ҳақ қисқартирилди, ёки бутунлай бекор қилинди. Маромида бажарилган сифатли иш учун эса 100 сўмдан пул мукофоти бериб турилди.

Катта фойда келтирган бу тадбирни янги хўжалик йилида янада кенгроқ қўллаймиз.

Ўтган йили биз чигитни экишга марказлашган усулда тайёрладик. Ҳар бир бригада вакили график бўйича маълум вақтда келиб, белгиланган миқдордаги чигитни олиб кетаверади. Сифатли тайёрланган чигит кўп туриб қолмай, ўз вақтида пешма-пеш экилади. Натижада у тез, текис ва тўла униб чиқади. Бундан ташқари, марказлашган усул чигит экиш муддатини қисқартиради. Масалан, ўтган йили 1190 гектар ерга етти иш кунида чигит экиб бўлдик. Бу йил ҳам шу усулни қўллаш учун 90 тонна чигит келтириб қўйилди.

Айни кунларда карта четлари, ариқ-зовурлар ёқаларини текислаб, карталарни яхлитлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда. Ҳадемай, кунлар исиб кетиб, тупроқ етилиши билан карталарни чигит экишга тайёрлашни бошлаб юбориш учун ҳар томонлама шай бўлиб турибмиз.

ЛЕНИНЧА СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯНИНГ ТАКОМИЛЛАШУВИ

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ХАЛҚ депутатлари Советлари шундай бир ўзакни ташқил этадики, бу ўзак бутун давлатимиз аппаратининг тузилиши ва йўналишини белгилайди.

В. И. Ленин Советларнинг энг демократик орган эканлиги тўғрисида гапириб, бу — ҳамма учун очиқ, ҳар нарсани омма кўз ўнгида қиладиган, омма учун қулай бўлган, бевосита омманинг ўзидан келиб чиқадиган ҳокимият, халқ оммасини ва унинг иродасини тўғридан-тўғри ва бевосита ифода қиладиган органдир, — деган эди.

Коммунистик партия Ленин васиятларини бажара бориб, кенг омма сиёсий ва ижтимоий фаолиятининг турли демократик формаларини тобора такомиллаштирмоқда, давлат ҳокимият ва бошқарув органлари ишларига меҳнаткашларни жалб этишда янги усул ва методлардан фойдаланмоқда, омманинг жамиятни бошқаришдаги активлигини янада кучайтириш учун курашмоқда.

КПСС XXIII XXIV ва XXV съездлари қарорларида Совет давлати фаолиятида социалистик демократия принципларини янада ривожлантириш, жамият ишига кенг омма кўпроқ иштирок этишга эришиш зарурлиги уқтирилди. Социалистик демократияни бутун чоралар билан авж олдириш ҳақидаги Ленинча ғояларни ривожлантирилиб, давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишда Советларнинг раҳбарлик ролини оширишга, у уларнинг омма билан кундалик алоқасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси социализмнинг сиёсий системасида Советларнинг тутган муҳим мавқеини ҳисобга олиб, уларнинг ташкилий структурасини такомиллаштириш, депутатлар составини мустаҳкамлаш, компетенциясини кенгайтириш, иш услуби ва методларини яхшилаш ва шу асосда ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларига уларнинг таъсирини кучайтириш юзасидан ғоят катта ишларни амалга оширмоқда.

Планли ва систематик равишда амалга оширилаётган бу ишлар Советларнинг ҳамма звеноларига демократик принципларни такомиллаштиришда ижобий таъсир кўрсатди. Халқ вакиллиги формаларини, депутатликка кандидатлар кўрсатиш практикасини такомиллаштириш, ҳар бир сайловда депутатлар составининг камида учдан бир қисмини янгилаш, аппарат ходимлари қадрларини мустаҳкамлаш борасида зарур тадбирлар кўрилди. Советларга бевосита ишлаб чиқаришда ишловчилар, ёшлар кўпроқ сайланадиган бўлди, давлат иши соҳасида биринчи марта ўз кучини синаб кўрувчи кишилар оқими кучайди.

Маълумки, 1972 йил сентябрда СССР Олий Совети «СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисида» Қонун қабул қилди. Бу Қонун марказда ҳам, жойларда ҳам давлат ҳокимияти органларини активлаштиришнинг таъсирчан воситаси бўлиб хизмат қилди. Бу муҳим тадбирларни амалга ошириш натижасида Советларнинг ташкилий-оммавий ишлари такомиллашди. Л. И. Брежнев XXV съездда қилган докладида мазкур ютуқларни қайд этиб, Советларнинг иши «айтганларидек, янгича нафас оладиган бўлди», — деди.

СССРнинг янги Конституцияси социалистик демократия, жумладан Совет давлатининг бутун тарихи давомида қарор топган ва синовдан ўтган совет сайлов системасининг асосий принципларини мустаҳкамлади. Жумладан, Конституциянинг 95-моддасида бундай дейилади: «Халқ депутатларининг ҳамма Советларига депутатлар сайлаш умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқ асосида, яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади».

Сайлов ҳуқуқи — у ёки бу давлатнинг қай даражада демократик давлат эканлигидан далолат берувчи энг муҳим кўрсаткичдир. Социалистик жамиятда бўладиган сайловда овоз бериш — расмиятчилик эмас, балки сайловчиларнинг энг юксак хоҳиш-иродасини яққол намоён қилувчи ҳатти-ҳаракатдир. Овоз берилиши натижасида депутатликка номзод халқнинг ҳокимият органидаги тўла ҳокимиятли вакили, омманинг иродаси ва манфаатларининг ифодачиси, бўлиб қолади.

СССРнинг янги Конституцияси сайлаш системасига муҳим демократик ўзгаришлар киритди. Агар илгариги Конституцияга биноан, СССР Олий Советига фақат 23 ёшга, иттифоқдош республикаларнинг Олий Советига 21 ёшга тўлган кишиларгина сайланиш ҳуқуқига эга бўлган бўлсалар, янги Конституцияга биноан СССРнинг 18 ёшга тўлган гражданлари СССР Олий Советидан ташқари ҳамма Советларга сайланишлари мумкин. СССР Олий Совети умумдавлат аҳамиятига эга бўлган жуда масъулиятли қарорларни қабул қилиши сабабли бу Советга сайланиш ҳуқуқи 21 ёшдан берилади.

Совет сайлов ҳуқуқи фақат сўздагина эмас, балки амалда умумий сайлов ҳуқуқидир. У ҳар бир сайловчига унинг Советларга сайлаш ва сайланиш, ўзига берилган ҳуқуқни амалга ошириши учун максимал даражада имконият яратиб беришни таъминлашга ҳаракат қилади.

Конкрет мисол: Ўзбекистон ССР Халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисида Қонуннинг 2-моддасида «Ўзбекистон ССР Халқ депутатлари маҳаллий Советларига депутатлар сайлаш умумийдир: Ўзбекистон ССРнинг 18 ёшга тўлган барча гражданлари сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эгадирлар; ақлдан озганлиги белгиланган тартибда аниқланган кишилар бундан мустаснодир.

Ўзбекистон ССР гражданлари келиб чиқишига, социал ва мулкий мавқеига, ирқи ва миллатига, жинсига, маълумотига, тилига, динга бўлган муносабатига, маълум бир жойда қанча вақтдан бери яшаётганлигига, машғулотининг тури ва характерига қараб сайлов ҳуқуқларини бирон-бир йўл билан бевосита ёки билвосита чеклаб қўйиш тақиқланади».

Социалистик сайлов системасида СССР гражданлари ва уларнинг оммавий жамоат ташкилотларига, совет давлат органларига сайловни ташкил қилиш ва ўтказишда бутун шарт-шароитлар, ҳамма имкониятлар яратилган. Ўзбекистон ССР халқ депутатлари олий ва маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисидаги Қонунларда қуйидаги демократик қоидалар мавжуд: халқ депутатлари Советлари депутатлигига номзодлар кўрсатиш ҳуқуқи Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, касаба союзларининг, Бутун Иттифоқ Коммунистик Ленинчи Ёшлар союзининг ташкилотларига, кооператив ва жамоат ташкилотларига, меҳнат коллективларига, шунингдек ҳарбий қисмларда ҳарбий хизматчиларнинг йиғилишларига берилади. Гражданлар ва жамоат ташкилотларининг депутатликка номзодларнинг сиёсий, амалий ва шахсий хислатларини эркин ва ҳар томонлама муҳокама қилиш, шунингдек, йиғилишларда, матбуотда, телевидение ва радио орқали агитация юргизиш ҳуқуқи гарантияланади. Сайловчилар ўз депутатларига наказлар берадилар.

Ривожланган социализм даврида Советлар фаолиятида социалистик демократиянинг такомиллашуви уларнинг ташкилий-оммавий ишларини уюштиришда ҳам ўз ифодасини топмоқда.

Халқ депутатлари советлари ҳозирги даврда олиб бораётган ташкилий-оммавий ишларининг конкрет мазмуни ва моҳияти — Совет ва унинг ижро органларининг ишларини пухта ўйлаб тузилган перспектив план асосида ташкил қилиш: Совет сессияларини Конституция ва Қонунда белгиланган муддатларда чақириш ва ўтказиш; доимий комиссиялар, ижро органларининг хўжалик ва социал-маданий қурилишдаги ташкилотчилик ролини кўтариш; депутатларнинг совет фаолиятида ва ўзлари ишлаётган жойларда активлигини оширишга эришиш, ҳамда уларнинг ўз сайловчилари олдидаги ҳисоботларини уюштириш: гражданларнинг ижроия комитет ходимлари ва депутатлар томонидан қабул қилишини ташкил этиш, уларнинг таклиф; ариза ва шикоятларини вақтида қараб чиқиш ва мазмунан ҳал этиш, сайловчилар наказ ва таклифларининг бажарилишига эришиш, ижро органларининг ва доимий комиссияларнинг меҳнат коллективларида ва аҳолининг турар-жойларида ҳисоботларини уюштириш, ташаббускор жамоат ташкилотлари фаолиятини активлаштиришга эришиш, иқтисодий ва социал қурилиш планларини бажариш юзасидан социалистик мусобақани ташкил этишни бошқариш шулар жумласидандир.

Халқ депутатлари Советлари олиб борадиган ташкилий-оммавий ишларнинг мазмуни юқорида айтиб ўтилганлар билан чекланиб қолмайди, албатта. Советлар ташкилий-оммавий ишларининг самарасини кўрсатувчи муҳим натижа партия ва ҳукумат томонидан хўжалик ва социал-маданий қурилиш бўйича қўйилган вазифаларни бажаришга кенг меҳнаткашлар оммасини актив сафарбар этилганлиги, иқтисодий ва социал қурилиш планларининг ўз вақтида бажарилганлигидадир. Советлар ва унинг органлари фаолиятига ана шуларга қараб баҳо берилади.

Республикамиз ҳозирги кунда Ўзбекистон ССР Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайловларга ҳозирлик кўрмоқда. Бу сайловлар шубҳасиз, чинакам халқ ҳокимиятининг, совет халқи мустаҳкам ғоявий-сиёсий бирлигининг, жонажон партия теварагига жипслашганлигининг янги далили бўлади.

1980 йилга совет жамиятининг турли жабҳаларида кўлами жиҳатидан жуда ҳам улкан марралар белгиланган. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида уқтирилганидек, 1980 йилни зарбдорларча, ленинча ишлаш йилига айлантириш керак. Бу эса Советлар, халқ депутатларидан ўз ташкилий-оммавий ишларини янада такомиллаштиришни ва омма ўртасида ташкилотчилик ишларини янада яхшилашни талаб қилади.

К. КОМИЛОВ,
юридик фанлари кандидати.

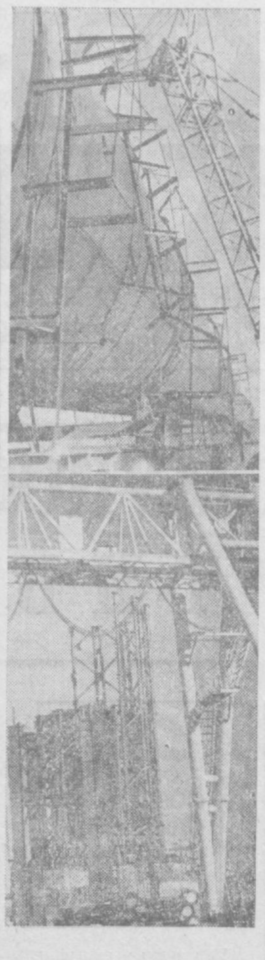

Республикамиз пойтахтида баландлиги 350 метрли янги телевидение минораси қурилиши жадал олиб борилмоқда. Уни қуришга «Сибстальмонтаж» бошқармаси колективи муносиб ҳисса қўшмоқда. Суратларда: бошқарма илғор ишчиларидан Е. Чеботарев, Р. Қорабоев, Ю. Ситниченко (ўнгда). Улар нормани доим ошириб бажаришмоқда. Телеминорани монтаж қилиш жараёни (чапда).

А. Тўраев фотоси.

ПЕДАГОГИК ЛЕКЦИЯЛАР

ҲОЗИР республикамиз мактабларида ишлаб турган педагоглар орасида «Методист-ўқитувчи», «Катта ўқитувчи» унвонига эга бўлган зиёлилар ҳам анчагина. Ушинский номидаги Ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш Марказий институти ана шу илғор муаллимлар билимини янада бойитиш мақсадида махсус лекциялар ташкил қилди.

Илмий муассасанинг Ўқитувчилар малакасини ошириш методи ва мазмуни кабинети томонидан бу хил машғулотларнинг тематик плани ишлаб чиқилди. Тил ва адабиёт ўқитиш методикаси бўйича тингловчиларга қатор лекциялар ўқилди. Атоқли методист олимлар, адабиётшунослар ва дарсликлар муаллифлари олиб бораётган машғулотларда ўқитишнинг энг муҳим вазифалари баён қилинмоқда.

Бундай тадбир мактабларда таълим ва тарбия сифатини янада оширишга ёрдам беради.

А. АКМАЛОВ.

ЧЎЛ БЕКАСИ

КАТТА зал сайловчилар билан лиқ тўла. Улар бу ерга депутатликка номзодлар билан учрашгани, уларга ўз наказларини бергани тўпланишди. Бирин-кетин минбарга кўтарилаётган нотиқлар сайловдан-сайловгача бўлган давр мобайнида ўз қишлоқларида ва ҳаётларида рўй берган катта ўзгаришлар ҳақида тўлқинланиб гапирардилар. Бу ишларни амалга ошириш учун жонкуярлик кўрсатганлар қаторида Адолат опа Рўзиматованинг номи ҳам тез-тез тилга олинмоқда.

Мажлис тўрида ўтирган Адолат опа ишончли вакилларнинг илиқ сўзларини тинглар экан, ҳозиргина бу ерга сайловчилар билан учрашишга келаётганда, колхоз марказидан ўтаётганида дафъатан ҳаёлига келган фикрларни эслади. Киши ҳар куни кўз ўнгида рўй бераётган ўзгаришларга кўникиб қолар экан. Аммо уларга йиллар оша назар ташланса бунёдкорлик меҳнатининг самараси янада яққолроқ ҳис этилади.

Адолат опа бундан уч йил аввал ҳам сайловчилар билан учрашган. Ўшанда уларнинг наказларини оқизмай-томизмай дафтарчасига ёзиб олган. Область Советининг депутати ана шу наказларни бажара бориб, қисқа давр ичида қишлоқнинг таниб бўлмас даражада ўзгариб кетишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Шунинг учун ҳам у ҳар сафар қишлоқ кўчаларидан ўтиб борар экан қалбида беихтиёр ажиб бир фахрланиш туйғуси жўш уради.

Равон ва кенг кўчалар. Бош план асосида қурилган турна қатор уйлар, яна қанча маъмурий ва маиший бинолар. Уларнинг ҳаммасида сайловчилар наказини бажара бориб ободонлаштириш ишига бош-қош бўлаётган депутат Адолат Рўзиматованинг ҳам озми-кўпми ҳиссаси бор.

Мана яқиндагина хўжалик марказида 600 томошабинга мўлжалланган маданият саройи ишга туширилди. Унинг ёнида 500 ўринли ёзги кинотеатр қуриб фойдаланишга топширилди. Улуғ Ватан уруши йилларида қишлоқдан фронтга отланиб, халқимиз бахт-саодати йўлида жон фидо қилганларни абадийлаштириб турувчи ёдгорлик қурилиши эса тугалланиш арафасида. У буюк Ғалабанинг 35 йиллиги арафасида очилади. Буларнинг ҳаммаси сайловдан-сайловгача бўлган вақт ичида қишлоқ ҳаётида рўй берган ўзгаришларнинг айримлари холос.

Адолат опа депутат халқ наказларини сидқидилдан бажариш билан айни вақтда меҳнат фронтида ҳам бошқаларга намуна бўлиши керак деб тушунади. У ўзининг ана шу тушунчасига тўла амал қилади, пахтакорлик касбини ҳамиша ардоқлаб, қадрлаб келади.

Адолат опа эсини танибдики, пахтазорда меҳнат қилаётир. У чигит эккан, кетмон билан ғўза тупини юмшатган, сув тараган, пахта терган, хуллас пахтакорлик касбининг ибтидосидан интиҳосигача беш қўлдек билиб олганлардан. Шу боисдан ҳам у бошчилик қилаётган бригада аъзолари йил сайин пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Бир вақтлар Бекобод райони шароитида пахтадан гектар бошига 50 центнердан хирмон кўтариш ҳеч кимнинг ҳаёлига ҳам келмаган эди. Ленин номли колхознинг илғор бригада бошлиғи Адолат Рўзиматова районда эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускорларидан бири бўлди. Сидқидилдан қилинган меҳнат эвазига Далварзин чўллари ўз саховатини намойиш этди. Мана бир неча йилдирки, А.

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Рўзиматова ва райондаги илғор бригада бошлиқлари сурункасига 50 центнердан ва ундан ҳам ошириб «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олишяпти.

Ўтган йили депутат бошлиқ бригада аъзолари учун алоҳида синов бўлди. Баҳорнинг инжиқ келиши, чўл шамоли — гармсел пахтакорлар тажрибасини, маҳорати ва сабр-чидамини чамалаб кўрмоқчидек, устма-уст деҳқонни ташвишлантираверди. Об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгган бригада аъзолари кузакка бориб ўз меҳнатларига яраша дур-жавоҳир йиғиштириб олишди. План ва мажбурият ортиғи билан бажарилиб, бундай ҳисоб-китоб қилиб кўрилса, мавжуд 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60,5 центнердан хирмон кўтарилибди.

Мана буни ҳалол меҳнат самараси дейишади. Бу яна бригада аъзоларининг аҳил-иноқлиги, мустаҳкам интизоми, янгиликка интилувчанлиги натижасидир. Қолаверса бу техника мўъжизаси.

Ҳа, техникага суянган, трактор жиловини маҳкам тутган деҳқон кам бўлмайди. Механизация авжи йиғим-терим қизиган вақтда роса асқотди. Бригаданинг Суюнбой Турсунбоев, Баратбек Ёқубов каби суворийлари барака топишсин. Механик-ҳайдовчилар ўз агрегатлари бункеридан 170 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкишди. Далаларда етиштирилган ҳосилнинг 95 проценти терим машиналари ёрдамида саранжомланди.

Илғор тажриба хўжаликнинг бошқа бригадаларида ҳам кенг оммалашди. Турсунбой Рўзиев етакчилик қилаётган бригада коллективи ўтган йили 60 центнерлик маррани эгаллади. Мусобақадош Мамажон Мирзақулов бошлиқ бригада аъзолари эса 96 гектар ерда ҳосилдорликни 44,6 центнерга етказдилар. Илғор коллективларнинг ютуқлари хўжалик умумий кўрсаткичида ҳам ўз аксини топди. Колхоз бўйича 2010 гектар майдонда ҳосилдорлик планадаги 31,7 центнер ўрнига 37,5 центнерни ташкил қилди.

Ташаббускор бригада бошлиғининг меҳнатлари муносиб тақдирланди. Адолат Рўзиматованинг кўксини қўша-қўша орден ва медаллар безаб турибди. Яқинда Москвадан колхозга яна бир хушхабар келди. Ўтган қишлоқ хўжалик йили якунларига кўра СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси Бекобод районидаги Ленин номли колхоз бригада бошлиғи Адолат Рўзиматовани бепул «Москвич-412» автомашинаси билан мукофотлади.

Илғор бригада бошлиғи ўз тажрибаларини ёшларга тинимсиз ўргатиб келади. Ҳамкасбларига пахтакорлик касбини улуғлашга, уни қадрлашга ундайди. Шунинг учун ҳам ўғли Икромжонда ўз касбига муҳаббат туйғусини уйғота олди. Ўтган йили Икромжон Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг агрономия факультетини муваффақиятли тугатиб, қишлоққа қайтди. Олий маълумотли мутахассис онасининг ёнига кириб, у бошлаган ишни давом эттиришга жазм қилди.

Ҳа, Адолат опа Рўзиматова меҳнатда ҳам, сайловчилар наказларини бажаришда ҳам кўпчиликка намуна бўла оладиган депутатлардан. Шунинг учун ҳамқишлоқлари унга яна юксак ишонч билдиришиб, 151-Калинин сайлов округидан номзодини область Совети депутатлигига якдиллик билан кўрсатишди.

Халқнинг бу ишончи Адолат опага қанча қувонч бахш этса, зиммасига шунча масъулият юклайди. Бу масъулият депутатлик номига муносиб бўлишдан иборатдир. Юксак ишончга жавобан Адолат Рўзиматова пахта ҳосилдорлигини янада ошириш, ўзининг депутатлик фаолиятини янада активлаштириш ниятида.

Э. ЭРНАЗАРОВ,
Р. ШЕРАЛИЕВ.

АВТОПОЕЗД ЙЎЛГА ЧИҚДИ

— Нимага чақирганимни биласанми? — директор креслодан туриб дераза олдига келди-да дарчани каттароқ очиб қўйди. — Ўйлаб-ўйлаб фақат сени танладим. Бу ишни ёлғиз сен уддалай оласан.

Асадбек ака директорнинг гапини бўлмай, охиригача эшитди. Кейин секин ўз мулоҳазасини билдирди.

— Аввало, ишончингиз учун катта раҳмат. Лекин 30 кишилик бригадага раҳбарлик қилиш қўлимдан келармикин? Ўттизтасидан ўттиз хил гап чиқса, довдираб қолмасмикинман? Мен фақат шеригим билан ишлашга одатланганман, холос. Бир-икки кишига муомала қилиш мумкин, лекин бутун бошли бригадага...

Собир ака ўрнидан туриб яна дераза олдига келди. Ўшанда баҳор эди. Ташқаридаги дов-дарахтлар яшил либосга бурканган. Гуллар ханда уриб очилаётган кезлар эди.

— Табиатни қара, янгиланаяпти, олам ўзгараяпти, — деди у ташқаридан кўз узмай. — Одам ҳам ўз иш шароитини, турмуш тарзини ўзгартириб туриши керак. Сен ўтадиган бригада неча йилдан бери корхонани орқага тортиб келаяпти. Ҳар йили бригада янгиланади. Барибир ишда ўзгариш бўлмаяпти. Ўтган йил бригада 45 процентда қолиб кетди. Сен ишда ҳам борсан, гап-сўзда ҳам... Бригадир шахсий намуна кўрсата олгандагина, бошқалар унинг орқасидан эргашади. Қўрқма, қанча ёрдам керак бўлса, биз берамиз. Коммунистлар бундай пайтда қўрқмаслиги, дадил бўлиши лозим. Қалбидаги ватанпарварлик туйғуси уни ҳеч иккиланмай, оғир участкага етаклаши керак.

Собир Ҳалилов зимдан Асадбекка қараб қўйди. Асадбекка сўнгги гап етарли эди. Шунинг учун ҳам бошқа гап-сўзга ҳожат қолмади.

— Бригадани қачон қабул қилиб олай?

— Ҳозироқ қабул қилиб олишинг мумкин.

Ўша куни бригаданинг ярим аъзоси рейсда экан. Эртаси куни Асадбек ака сменадан сўнг йигитларни қизил бурчакка йиғди. Директорнинг хонасида бўлган гапларни уларга етказди.

— Бор гапни айта қолай, — деди у дангал. — Мен юмшоқ гапира олмайман. Кимда-ким ўзини ўнгга-чапга ташлаб планни барбод қилса, бригададан кетаверсин. Ундайларга кўзимиз учиб тургани йўқ.

Ўша ойда план 60 процент бажарилди. Асадбек ака ҳамма ҳайдовчининг ойлик иш натижаларини солиштириб чиқди. Кейин қолоқлар билан яккама-якка гаплашди. Чап ҳамённи ўйлаб иш тутганларнинг ҳаммасини қаттиқ изза қилди. Кейин ёшларга ўз тажрибасини ўргатди, босиб ўтган йўллари ҳақида ҳикоя қилди. Шу тариқа ҳайдовчиларнинг ҳаммасида секин-аста ишга меҳр уйғота борди.

— Кечагида ўйлаб қарасам, биринчи бор машина рулига ўтириб, мустақил рейсга чиққанимга роппа-роса 35 йил тўлибди, — дея ҳикоя қиларди у ёшлар даврасида. — Кўрмаган шаҳарларим, юрмаган йўлларим қолмади ҳисоб. Ёзда ҳам, қишда ҳам машина рулидаман. Менга ўхшаб ўғилларим ҳам транспортчи бўлишди. Аброр 2502-автоколонна бошлиғи, Акмал эса 145-автобаза ҳайдовчиси. У ҳам шаҳарлараро маршрут бўйлаб юк ташийди. Ишига меҳр қўйган. Одам ўз касбини севса, бажараётган ишидан мамнун бўлса танаси яйрайди. Ҳамиша руҳи баланд бўлади.

Асадбек аканинг эсида. Ишга янги келган кезлари устози ҳам унга шундай насиҳат қилган эди. Устози слесарлар бригадаси бошлиғи Раҳим ака Муллабеков бўлганди. Ҳозир у пенсияда. Раҳим ака ҳеч эринмай Асадбекни бир йил слесарликка ўргатди.

— Йигит кишига 40 ҳунар ҳам оз, — дерди у. — Машина ҳайдашни билгандан кейин тузатишни ҳам уддалай олиши керак. Ундан ташқари маршрутни тўғри танлаш ҳам шофер учун муҳим иш. Машина беҳуда йўл босмасин, вақт бекорга ўтмасин. Шофер ҳамиша ўйлаши, фикрлаши керак...

Ўша гаплар Асадбек аканинг қулоғидан нари кетмади. Юрганда ҳам, турганда ҳам юк ташиш оборотини оширишни ўйлади. Бир куни автопаркни айланиб юриб, кўзи сафдан чиққан машиналарга тушди-ю, ҳаёлидан бир фикр ялт этиб ўтди. Эски машиналар кузовини қайта йиғиб, енгилроқ бир тележка ясаш мумкин эмасмикин?!

Ёнига яқин тенгқурларини олиб, тезда қўлбола тележка ясади-да, машинасига улади. Сўнг юк олиб келгани Бўка пахта заводи томон жўнади. Бориб машинасининг кузовига 5 тонна, тележкага эса 2 тонна пахтани босиб яна Тошкентга қайтиб келди. Олдинига Асадбек қилаётган ишларни мазаҳ қилиб кулган шофёрлар энди ҳайратдан ёқа ушлаб қолишди.

— Яна бир нарсани ўйлаб қўйдим, — деди у дўстларига. — Ҳозир Бўкага бўш бориб, қайтишда юк олиб келаяпмиз. Энди эса йўл-йўлакай Чиғириқдаги базага кирмоқчиман. У ердан колхоз ва совхозларга минерал ўғит олиб бораман. Қайтишда эса яна заводдан пахтани босиб келаман. Шунда машинадан фойдаланиш коэффициенти 70 га чиқар экан.

Кўп ўтмай гаражга «Зил-150» маркали янги машиналар, улар кетидан эса заводда тайёрланган прицеплар келиб қолди. Машиналарнинг бирини Асадбекка беришди. У 3—4 рейсдан сўнг машинанинг қувватини ва имкониятларини аниқ билиб олди. Сўнг унга бир йўла иккита прицепни улаб, юк таший бошлади. Қишда ҳам прицепларни машинадан ажратмади. Шу бўйи 300 минг километр йўл босди.

— Ҳозир «МАЗ-504В» маркали машинани бошқараяпман, — дейди Асадбек ака. — Илгарилари прицеплар улаб бир йўла 9—10 тонна юк ташиган бўлсам, энди бу автопоездга бемалол 28 тонна юкни босаяпман.

Яқинда муҳим бир топшириқ бўлиб қолди. Асадбек акани директор хонасига чақиришди.

— Тошкентдан Черкасси шаҳрига юк олиб бориш керак. Биламиз, Черкасси яқин жой эмас. Камида 6,5 минг километр йўл босиш керак. Бу рейсга сизни мўлжаллаяпмиз, — дейишди раҳбарлар.

— Машинага ўзимга ишонгандай ишонаман. У билан ер юзи бўйлаб сафар қилишга ҳам тайёрман, — деди Асадбек ака дадил.

Машина панд бермади. Мўлжалланган вақтда Черкассига кириб борди. 28 тонна юкни заводга топшириб, у ердан яна тайёр маҳсулотларни ортиб Киевга жўнади. Киевдан эса Москва томон йўл олди. Шу тариқа неча-неча корхоналарнинг ҳожатини чиқариб, яна Тошкентга омон-эсон қайтиб келди.

Орадан кўп ўтмай Асадбек аканинг йўли Тюменга тушди. Дарё ва ўрмонлар оша зарур юкни манзилга элтиб берди. У ердан Свердловск шаҳри орқали Тошкентга юк олиб келди. Йўл-йўлакай қанчадан-қанча шаҳарларни босиб ўтди.

— Автопоездлар чиқиб ишимизга анча барака кирди, — дейди у. — Мен тўққизинчи беш йилликнинг ўзида икки беш йиллик топшириғини бажариб, Ҳурмат белгиси ордени ва олтин соат билан тақдирланган эдим, ўнинчи беш йилликда ҳам юк ташиш обороти кенгайди. Ҳозир 1984 йил ҳисобига ишлаяпман. Бу беш йилликда ҳам албатта икки беш йиллик топшириғини бажараман. Автопоездлар кўпайган сари халқ хўжалиги юкларини ташиш тезлашаяпти.

— Қолоқ бригадага ўтиб ютқазмадингизми?

— Йўқ, мен эмас, бутун коллектив ютди. Ҳозир бригада йигитлари ҳаммадан ўзиб ишлашяпти. 16 та машина тинимсиз юк ташиб турибди. Бу машиналарнинг 3 таси автопоездлир. Бригада пудрати усулида ишлашга ўтганимиздан бери бирорта ҳам машина беиш қолмаяпти. Олдиндан тузиб олинган шартнома асосида корхона ва ташкилотларга хизмат қилаяпмиз.

Асадбек ака Отабеков «Узмежавтодортранс» бошқармасига қарашли 56-шаҳарлараро юк ташиш автокорхонасининг донгдор ҳайдовчиси. Унинг иш куни ҳар куни эрта тонгдан бошланади. Шу бўйи олис манзилга етгунча қўллари рулда, кўзлари йўлда бўлади.

Ана автопоезд яна йўлга чиқаяпти. Уни шофёрлар сардори Асадбек Отабеков бошқариб бораяпти.

Ж. НОСИРОВ.

Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси доимий ишлаб чиқариш кенгаши самарали ишламоқда. Кенгаш аъзолари коллектив фаолиятининг турли соҳалари билан яқиндан шуғулланмоқдалар. Ўзларининг тавсиялари билан ишлаб чиқаришнинг юксалишига маълум даражада ёрдам беришяпти. Ушбу суратда кенгаш аъзоларидан Г. А. Зомберг (ўнгдан), Р. М. Холматов ва И. Я. Шегайларни тайёр маҳсулот сифатини текшираётган вақтда кўриб турибсиз.

А. Мальцев фотоси.

ЦЕХЛАРДА КИНО ЗАЛЛАРИ

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг кўпгина цехлари тушлик танаффус вақтида кино залларига айланмоқда. Бу ерда касаба союз активларининг ташаббуси билан ишчилар ўқуви учун қўлланма сифатида тавсия этилган ҳужжатли фильмларни намойиш қилиш ташкил этилган.

Корхонанинг ўнта цехи ўз киноустановкаларига эга. Бирлашма касаба союз ташкилоти бу киноустановкалардан ёш ишчиларнинг малакасини ошириш, илғор тажрибани пропаганда қилиш учун фойдаланмоқда. Кейинги вақтларда корхонадаги коммунистик мактабларнинг тингловчиларигагина турли ишлаб чиқариш-техника мавзуларида 30 дан зиёд фильм кўрсатилди. Бу фильмлар орасида турдош корхоналарнинг илғор колективлари тўғрисидаги, тармоқдаги илмий лойиҳа ва ечимлар ҳақидаги ленталар бор.

Чирчиқ шаҳри.

(ЎзТАГ).

МАКЕТ— КЎРГАЗМАГА

ИШЛАБ чиқариш маданиятини ошириш, қулай санитария-гигиена шароитини яратиш меҳнат унумдорлигини кўтаришда муҳим ўрин тутади. Чирчиқдаги Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатида жорий қилинган техника янгилиги ҳам бевосита шу масала билан боғлиқдир.

Тошкент политехника институтининг Чирчиқдаги кечки филиали студентларидан бир группаси яратган бу аппарат корхонага катта иқтисодий фойда келтирди. Бу мосламадан бошқа корхоналарда ҳам фойдаланиш кўзда тутилди.

Ижодкор студентларнинг илмий изланишлари асосида юзага келган мазкур аппаратнинг макети Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига энг яхши экспонатлардан бири сифатида қўйилди.

А. АКБАРОВ.

МОЛ БОҚИМИ—СУТ ОҚИМИ

МЕН қишлоғимиздаги ўрта мактабни тугаллаб, етуклик аттестати билан колхоз сут-товар фермасига ишга келган эдим.

— Жуда соз, синглим,— дейишди ферма раҳбарлари ниятимни эшитишиб.— Бизга ёш сут соғувчилар жуда ҳам зарур ҳозир.

Дастлаб мени шогирдликка тайинлашди. Молларни боқиш ва парваришлашда чорвадорларга кўмаклашиш билан бирга илғор сут соғувчилардан Жамила Асхўжаева, Мўътабар Йўлдошева, Қўчқор Тўйчиев, Матлуба Рамазоноваларнинг сигирлардан кўп ва серқаймоқ сут соғиб олишдаги тажрибаларини қунт билан ўргандим. Кўп ўтмай мени мустақил ишлашга ўтказишди.

Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили якунлари чакки бўлмади. Устозларим маслаҳатларига амал қилишим, илғор тажрибалар ва фан ютуқларига таяниб, гавмушларимни зооветеринария қоидалари асосида боқишим туфайли ўзимга биркитилган 18 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 5530 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиб, социалистик мажбуриятимни ҳам ортиғи билан ўринладим.

Бу катта ютуқ менинг касбимга бўлган меҳримни янада ошириб, янги, улкан марраларни эгаллаш учун курашга руҳлантириб юборди. Колхозимиз чорвадорлари ўртасида улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Мен ҳам бу меҳнат беллашувига фаол қўшилиб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар бош сигирдан камида 5500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилдим.

Чорва қишлови масъулиятли палла. Беш йилликнинг сўнгги йили учун белгиланган планлар ва олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши кўп жиҳатдан чорвадорнинг қишдаги фидокорлигига, қишловнинг беталофат ўтказилиб, моллар туёғининг тўла сақлаб қолиниши, қишда ҳам ёздагидек мўл маҳсулот олинишига боғлиқ. Буни яхши англаган колхозимиз сут соғувчилари, молбоқар ва бузоқбоқарлари, чорвачилик мутахассисларининг бутун диққат-эътибори чорва молларини қишдан тўқ ва иссиқ олиб чиқиш, уларнинг маҳсулдорлигини асло камайтирмасликка қаратилган.

«Молга берсанг соз емиш — боқар сени ёзу-қиш», дейишади тажрибали чорвадорлар. Дарҳақиқат, мол боқими — мўл сут оқими. Буни мен ўз тажрибамда яққол кўряпман. Аввало, сут соғувчи ўз боқимидаги қайси сигирнинг қайси озуқани хуш кўришини яхши билиши, рационга иложи борича ўша озуқанинг кўпроқ киритилишини таъминлаши лозим. Ана шунда нушхўрд чиқмайди, озуқа исроф бўлмайди, энг муҳими — говмушлар маҳсулдорлиги кўнгилдагидек бўлади. Мен ана шундай иш тутаётганлигим, ўзимга биркитилган сигирларни хушбўй пичан, силос, сенаж, омухта озуқалар билан боқаётганлигим туфайли улардан қиш чилласида ҳам кўп ва серқаймоқ сут соғиб олишга эришяпман. Ҳар бир сигирдан кунига соғиб олаётган сутим ўртача 10—11 литрдан кам бўлмаётир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1979—1980 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қароридан руҳланган ҳолда фидокорона меҳнат қилаётган колхозимиз чорвадорлари қишловни муваффақиятли ўтказадилар ҳамда ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилини жамоат чорвачилигини янада ривожлантиришда янги ютуқларга эришиш билан якунлайдилар.

М. САИДАҲМЕДОВА,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси.

Ҳолдигул Ўринбоева «Бўка» совхозининг илғор сут соғувчиларидан. У бу йил 36 бош сигирнинг ҳар биридан ўтган йилдагига қараганда 500—600 литрдан кўп сут соғиб олиш учун курашмоқда. Айни кунларда у чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, бошқаларга ўрнак бўлаётир.

Ҳ. Аввалов фотоси.

ЙИГИТНИНГ ҚАНОТИ

ОҲАНГАРОН шаҳри томон борар экансиз, йўлда катта бир панноға дуч келасиз. Унда ҳавода елдек учаётган арғумоқ моҳирлик билан тасвирланган. Беихтиёр хаёлга толасан, киши. Ўрта Осиё бир вақтлар ўзининг афсонавий тулпорлари билан машҳур бўлган. Ҳозирги кунда нима сабабдан зотли отлар сони камайиб кетяпти? Уларни кўпайтириш ва бу соҳада машҳур бўлиш тўғрисида чора-тадбирлар кўрилаяптими?..

Худди ана шу саволимизга жавоб излаб биз Оҳангарон районидаги Тошкент от заводи томон йўл олдик. Совхоз идорасига эндигина етганимизда орқа томондан бир қанча отларнинг дупур-дупури эшитилди. Айғирларнинг кўринишидан улар жуда меҳр билан парвариш қилинган, уларни бошқараётган чавандозлари эса асосан ёш йигитлар эди. Ана шуларнинг ичида баланд бўйли, малла соч рус йигити миниб кетаётган айғир диққатимизни тортди. Чавандоз унинг устида ғоздек тик ўтирар, от эса гўё ўргатилгандек енгил, нафис ҳаракат қиларди...

— Бу «Халет» лақабли от. У кўпгина катта мусобақаларда қатнашиб, совриндор ўринларни эгаллаган,— деди чавандоз,— Сергей Левадний.

С. Левадний Самарқанд қишлоқ хўжалик институтини тугаллаб, шу ерга ишга келган. У от заводининг бош зоотехниги бўлиш билан бир қаторда яхши спортчи ҳамдир.

— Чавандозлик бизга оилавий анъана бўлиб қолган десам хато бўлмас,— дея сўзида давом этди у.— Отам Григорий Левадний совхозимизнинг катта тренери. Ундан ташқари онам ва укам ҳам шу ерда ишлашади.

Ҳа, от спорти билан шуғулланиш уларнинг севимли касблари. Яқинда Ростов шаҳрида ўтказилган мусобақада қатнашган С. Левадний ўзи парваришлаётган «Жайпур» лақабли отида 2400 метр масофани 2 минуту 43 секундда босиб ўтиб, биринчи ўринни эгаллади.

С. Левадний бизни отлар турган ерга бошлар экан, қилинаётган ишлар ҳақида гапирди.

Йўл-йўлакай биз ундан совхозда қандай зотли отлар боқилаётганлиги ҳақида сўрадик.

— Ҳозирги кунда совхозда 438 бош от бор. Шундан 132 боши биялардир. Шулардан 50 таси «Қорабайир», 40 таси «Англо-қорабайир», 42 боши эса «Англо-текинес» зотли отлар. Бундан ташқари яқинда 40 бош тоза зотли Англия отларидан сотиб олинди. Бу отлар 57 секундда бир километр масофани босиб ўтишга қодир. Ўйлаймизки, бундай тезкор айғирлар билан спорт мусобақаларида қатнашиш республикамиз спортчиларига жуда қўл келади.

Отхонага кириб келар эканмиз, ҳамроҳимиз бизни эшик олдида тулпорга тақа қоқаётган уста билан таништирди.

Бу киши Рисқулота Мамбетов бўлади. Улар 1949 йилдан буён мана шу касбда ишлайди.

— Ҳар ойда отларнинг тақасини алмаштириб турaман,— дейди ота.— Бунинг ҳислати шундаки, у отлар туёғининг ўсишига йўл қўймайди. Уларнинг енгил юришлари учун имкон яратади.

От заводида ишлашга кўплаб ёшлар келишяпти. Бунинг сабаби улар фақатгина от боқиш билан эмас, балки айни вақтда спорт билан ҳам шуғулланишади. Бундан ташқари ёшларнинг бу ерда олаётган маошлари ҳам чакки эмас. Костя Белобородов, уч ака-ука Абдукарим, Абдусамад ва Абдуғофур Курдошев кабилар яхши натижаларга эришишяпти. Улар аста-секин спорт формасига кириб боришмоқда.

Айғирлар бирдан эгарга ўргана олмайди. Уларни бу соҳанинг моҳир кишилари миниш учун тайёрламаса, от кейинчалик ҳам чавандозга қийинчиликлар туғдиради. Отларни совутиш жуда машаққатли иш. Даставвал улар фақат эгар-жабдуққа, сўнг эса минишга ўргатилади. Бу иш албатта кўп вақт талаб қилади. Бу машаққатли ишни анча йиллардан буён ишлаб келаётган Ўроз Тангиров, Жакей Зиннатулин ҳамда Григорий Левадний кабилар бажаришади. Улар отларни совутишда катта тажриба тўплаганлар.

Ташқарига чиққанимизда яна бир гуруҳ йигитлар отларда сайр қилиб юришарди. Ҳамроҳимиз изоҳ берди:

— Отлар қанчалик кўп сайр қилдирилса, шунчалик яхши. Биринчидан, уларнинг ўпкаси ва нафас олиш йўллари, иккинчидан эса мускул ва пайлари яхши ривожланади. Шунинг учун биз отларни тез-тез сайр қилдириб турамиз.

Совхоз ишчиларининг келгусидаги режалари жуда катта. Жумладан, зотли отлардан насл олишни кўпайтириб, уларни фақатгина республикамиз ёки Иттифоқимиздагина эмас, балки жаҳон бозорига етказиб бериш ҳам мўлжалланган. Бу йил совхоз бўйича отлар сони 500 бошга, биялар сони эса 200 бошга етказилади.

Совхоздан қайтар эканмиз, бу ерда амалга оширилаётган ишлар ҳақиқатан ҳам диққатга сазовор эканлигининг гувоҳи бўлдик.

Қ. КАРИМОВ.

КОМСОМОЛ ҲАЁТИ

ҒАМХЎРЛИК

АНГРЕН шаҳар комсомол комитети ёшлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни яхшилаб бормоқда. Шу жумладан комсомол-ёшларнинг ишдан бўш вақтларида фойдали машғулотлар билан шуғулланишларини таъминламоқда. Шаҳарда турли клублар, ҳаваскорлик бирлашмалари бор. Улар орасида айниқса «Тенгдошлар», «Ангренлик қизлар», «Ёшлик» каби тўгарак ва клублар кўпчиликнинг эътиборини жалб этмоқда. Юзлаб ангренликлар бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида қатнашишяпти.

Кончилар шаҳрида 32 музика, хореография, театр тўгараклари мавжуд. У 700 нафардан кўп йигит ва қизни ўз сафига жипслаштирган. Ўтган йилнинг ўзида ёшлар 800 га яқин концерт кўрсатиб, 100 минг киши уни томоша қилди.

Ангренда, айниқса 1-Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати «Ёшлик» халқ цирки, 2-Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати «Камалак» рақс коллективи кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлган. Шунингдек, шаҳарда бир қатор болалар клублари ҳам ишлаб турибди.

Комсомол ташкилотлари маданий дам олишнинг қизиқарли формаларидан бўлган тематик кечалар, турли конкурслар, кўргазмалар, фестиваллар ўтказиб боришмоқда. Уларнинг ҳаммаси ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ

ЧИНОЗ районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, Қизил Байроқ орденли А. Эрназаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси олти йилдирки, ҳар гектар маккажўхоризордан 100 центнердан ошириб «қаҳрабо дон» етказиб келмоқда.

Илғор маккажўхорикорлар ўтган йили ҳар гектардан 126 центнердан дон олишга муяссар бўлишган эди. Илғор бригада коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида яна ҳам улкан марраларни қўлга киритишга аҳд қилди. Улар 1980 йилда гектаридан 130 центнердан ҳосил кўтаришга сўз бердилар.

Бригада ёшлари баҳорги экиш кампаниясига қизғин тайёргарлик кўришяпти. Барча арик-зовурлар тозаланди. Техника ремонтдан чиқарилди. Далага зарур миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит чиқарилди. Бу ишларни бажаришда Н. Тоғаев, У. Баракаев, А. Нишонов, А. Шайдаев каби комсомол-ёшлар баракали ҳисса қўшдилар.

ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

— КОЛЛЕКТИВИМИЗДА доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақа кундан-кун қизиб бормоқда, — дейди Бекободдаги тикувчилик фабрикаси 3-бригадаси комсомол ташкилотининг секретари М. Хатамова. Тикувчиларимиздан кўпчилиги кунлик топшириқларини 130—140 процентга етказиб адо этишаяпти.

Комсомол-ёшлар бригадаси 6 коммунист ва 38 комсомолни ўз сафига олган. Бу илғор коллектив «Беш йиллик қаҳрамонлари сафимизда» ватанпарварлик ташаббусига биринчилар қаторида қўшилган. Улар корхона ветерани Иззат Қорабоевани фахрий суратда бригадага аъзо қилишган.

Комсомол-ёшлар яқинда корхона бўйича социалистик мусобақа ғолиби бўлдилар. М. Уражбекова, И. Шарипова, И. Сабурова каби тикувчилар социалистик мусобақада пешқадамлар сафида боришяпти.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ПАРТИЯ БИЛАН ХАЛҚ ЯКДИЛ

ВАРШАВА, 13 февраль. (ТАСС махсус мухбирлари). Польша Бирлашган Ишчи партияси VIII съездининг делегатлари бугун партия, давлат ва хўжалик қурилишининг турли проблемалари юзасидан тузилган 18 та комиссияда ишладилар. Комиссияларнинг мажлисларида кўпгина коммунистлар сўзга чиқишди. Улар съездда муҳокама қилинаётган Польша Халқ Республикасини янада олға силжитиш вазифалари ва йўлларини яхшироқ амалга оширишга доир бирталай конкрет таклифларни ўртага қўйдилар.

Ҳар бир меҳнат коллективида сабот билан зўр ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иш олиб борилиши, хўжалик фаолияти атрофлича таҳлил этилиши, экономикани жадал ўстиришнинг янги-янги резервлари ва имкониятлари аниқланиши лозим, деган фикр комиссияларнинг мажлисларида сўзга чиққан ҳамма делегатларнинг нутқларида сезилиб турди.

Келгусида халқ Польшанинг коммунистлари порлоқ идеаллар йўлида янги катта вазифаларни ҳал этишлари, зўр ғайрат билан меҳнат қилишлари лозим. Шу сабабли келгусидаги вазифаларнинг кенг кўлами ва мураккаблиги хўжалик қурилишининг барча соҳаларида тўла тартиб ўрнатилишини талаб қилади, деб уқтиришди комиссияларнинг мажлисларида сўзга чиққан делегатлар. Халқ эҳтиёжларини тобора тўла-тўкис қондириш саксонинчи йилларда ПБИП сиёсатининг бош вазифасидир.

Маҳсулот сифатини янада ошириш вазифалари юксак талабчанлик позицияларида туриб кўриб чиқилмоқда. Халқ хўжалиги баъзи тармоқларининг орқада қолаётганлиги жиддий ташвиш туғдирмоқда. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш проблемалари батафсил таҳлил этилмоқда. Дон етиштиришни кўпайтириш аввалгидек деҳқонларнинг бош вазифаси бўлиб қолаберади, дейишди нотиқлар.

Ҳозир республиканинг ҳар бир хўжалигида бу йил харид плани бажарилишини таъминлайдиган ва чорвачиликнинг емга бўлган эҳтиёжларини қондирадиган миқдорда ҳосил етиштириб, йиғиштириб олиш учун зарур чоралар кўрилмоқда. 1980 йилда Польша қишлоқлари анча кўп миқдорда минерал ўғит ва қишлоқ хўжалик техникаси олади.

Меҳнаткашларни ғоявий жиҳатдан, меҳнатсеварлик руҳида ва ахлоқий тарбиялашнинг турли масалалари хусусида муфассал гаплашиб олинмоқда. Экономикани янада юксалтиришнинг социалистик мусобақани кенг авж олдириш, бутун ғоявий-сиёсий ишни кучайтириш ва такомиллаштириш сингари воситаларининг муҳим аҳамияти таъкидлаб ўтилмоқда.

Партия ташкилотларининг транспорт, савдо-сотиқ, маиший хизмат, соғлиқни сақлашга раҳбарлигини яхшилаш соҳасидаги вазифалари, ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлаш масалалари ҳар томонлама муҳокама қилинмоқда.

Комиссиялардаги жиддий, амалий принципиал партиявий муҳокама Польша Бирлашган Ишчи партиясининг ПХРни муттасил ривожлантириш йўли бутун поляк халқининг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушаётганини тўла-тўкис тасдиқлади. Музокара коммунистларнинг съезд белгилаган программани рўёбга чиқаришга астойдил интилаётганликлари ва қаттиқ бел боғлаганликларини яққол намойиш этди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Суслов бошчилигида ПБИП VIII съезди ишида қатнашаётган КПСС делегацияси бугун Польша металлургиясининг байроқдори —«Варшава» сифатли пўлат заводига борди. Делегация аъзолари пўлат эритиш цехида бўлдилар, ишчилар билан суҳбатлашдилар. Делегация билан заводнинг партия-хўжалик активи ўртасида самимий учрашув бўлиб ўтди.

Совет Иттифоқилик меҳмонлар Варшаванинг янги уй-жой массиви — Урсинувни ҳам кўздан кечирдилар.

В. КУЗНЕЦОВ,
А. ШАПОВАЛОВ.

ЭРОН ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВИ АРАФАСИДА

ТЕҲРОН, 13 февраль. (ТАСС). Мамлакада ўтказиладиган парламент сайлови муносабати билан оятилло Хумайни халққа хитобнома билан мурожаат қилди. У эронликларни миллий бирликни мустаҳкамлашга чақирди ҳамда Ислом Республикаси ва конституцияни эътироф қилувчи ҳақиқий ватанпарварларни парламентга сайлаш учун номзод қилиб кўрсатиш кераклигини айтди.

Эрон президенти А. Банисадр Ислом Революцион кенгаши билан ҳукуматнинг бу ерда бўлиб ўтган қўшма мажлисидан кейин матбуот вакилларига шуни маълум қилдики, кенгашнинг қарорига биноан мамлакатдаги парламент сайлови илгари эълон қилинганидек 7 мартда эмас, балки 14 мартда ўтказилади. Парламент депутатлигига номзодлар кўрсатиш вақти 21 февралгача узайтирилди. Ислом Революцион кенгаши парламент чақирилгунча ўз вазифасини бажариб туради, деб уқтирди президент.

Эрон, деди президент, собиқ шоҳнинг топширилиши учун курашни ҳеч қачон тўхтатмайди ва шоҳ топширилмай туриб гаровга ушлаб турилганларнинг қўйиб юборилишига йўл қўймайди. Шоҳнинг мамлакатга олиб келиниши — биз учун стратегик вазифа, шу сабабли биз доимо шуни талаб қилаверамиз, деди Банисадр.

Собиқ шоҳнинг жиноятларини текширувчи халқаро комиссиянинг тузилиши — гаровга ушлаб турилган америкаликларни қўйиб юбориш йўлидаги жараённинг таркибий қисмидир, деди Эрон ташқи ишлар министри С. Қутбзода Франс пресс агентлигининг мухбири билан суҳбатда. Бироқ, уларни қўйиб юбориш учун биз қўйган шартлар ўз кучида турибди, яъни агдариб ташланган шоҳ Эронга топширилиши ва у ўмариб кетган маблағлар қайтариб берилиши лозим. Эроннинг мўътабар органлари шоҳнинг жиноий ишларидан далолат берувчи ҳужжатларни тайёрламоқдалар, бу ҳужжатлар Панама маъмурларига юборилади, деб уқтирди у.

ҚЎШМА Штатлар гўё «совет ҳарбий хавфи» баҳонаси билан ГФРни Америка ядро ракеталарининг старт майдончасига узил-кесил айлантиришга уринмоқдалар. Суратда: АҚШ солдатлари Ғарбий Германия территориясида НАТО ҳарбий машқларида.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ХАНОЙ. Вьетнамнинг шимолий вилоятларида экиш кампанияси қизғин бормоқда. ВСР Марказий статистика бошқармасининг хабарига кўра, 356 минг гектар майдонга шоли экилди, бу эса экиш учун мўлжалланган майдоннинг қарийб ярмини ташкил этади. Айни пайтда бошқа баъзи бир озиқ-овқат экинлари ҳосилини йиғиб-териб олиш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

ПНОМПЕН. Кампучия пойтахти чорраҳаларида қўлларига қизил боғич ва эмблема тақиб олган, милиция формасидаги йигит ва қизлар пайдо бўлди: Пномпенда ҳаракат хавфсизлиги хизмати ташкил этилди.

Кампучия пойтахти кўчаларида автомашиналар борган сари кўпаймоқда. Булар асосан Совет Иттифоқи ёрдам тарзида юборган совет автомобилларидир. Шаҳар озод этилганидан кейин ташкил қилинган устахоналарда кўплаб автомобиллар ремонтдан чиқарилди.

ВЬЕНТЬЯН. Бу ерда Лаос касаба союзлари федерацияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми ўз ишини тугаллади. Пленум касаба союзлари аъзоларининг мамлакат 1980 йилга мўлжалланган халқ хўжалик планини бажариш борасидаги вазифаларини муҳокама қилди.

ЖАКАРТА. Индонезия ҳукумати Суматра оролидаги бир қанча районлари деҳқонларидан каучук сотиб олиш учун монополия жорий қилди. Бу оролда мамлакатдаги энг бой каучук олинадиган Гевея дарахтзорлари жойлашган. Харид қилиш нархлари ўрта ҳисобда бир ярим баравар оширилди.

Бу чора каучук етиштирувчи майда деҳқонларга ёрдам беришга қаратилган. Улар Гевея дарахтзорларини янгилаш учун маблағ етишмаслигидан қийналмоқдалар.

Ана шу қимматли хом ашёни харид қилувчи давлат монополияси жорий этилиши деҳқонларни улардан маҳсулотни сотиб олувчи савдогарлар асоратидан халос қилади. Бу савдогарлар ўз хохишларича нарх қўйиб, жуда катта фойда кўрмоқдалар.

(ТАСС).

МИЛИТАРЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

ҚОҲИРА, 13 февраль. (ТАСС). 1981 йилда Американинг Мисрга берадиган ёрдами 750 миллион доллардан иборат бўлади. Қўшма Штатлар Миср Араб Республикасига келгуси йилда ҳарбий эҳтиёжлари учун яна 350 миллион доллар ажратади. «Ал Ахбор» газетаси бу маблағлар Вашингтон Исроил билан сепарат «сулҳ» шартномаси тузганлиги учун тўлов тариқасида берадиган бир ярим миллиард долларлик ҳарбий қарзига қўшимча равишда берилади, деб уқтириб ўтади.

Миср экономикасига долларнинг яна суқулиб кираётганлиги, деб таъкидлайди обзорчилар, мамлакатнинг ғарбий капиталга қарамлигини янада кучайтиради, Миср Араб Республикасининг бусиз ҳам 12 миллиард долларга етган ташқи қарзини кўпайтиради. АҚШнинг Қоҳирага берадиган ҳарбий қарзига келганда бу қарз Вашингтоннинг Мисрни тобора милитарлаштириш уни Яқин Шарқда ва Африкада Америка манфаатларини ҳимоя қилувчи қалъага айлантириш йўлида қўйган навбатдаги қадамидир деб баҳоланмоқда.

КИТОБ САВДОСИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

Тошкент область китоб савдоси ходимларининг актив йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни область нашриётлар бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Ф. Саидов очди.

«Облкниготорг»нинг директори О. О. Ортиқов ва Тошкент область матлубот жамияти раисининг биринчи ўринбосари В. А. Нарзиқулов ўртоқлар доклад қилдилар.

Докладчилар ва сўзга чиққан ўртоқлар китоб савдосини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган энг муҳим вазифалар ҳақида гапирдилар. Кейинги йилларда бу соҳада илғор форма ва прогрессив методлар жорий этилди. Эскириб қолган китоблар билан савдо қилиш ҳам анча яхшиланди.

Шу билан бирга бу борада қатор камчиликлар ҳам мавжуд. Айниқса қишлоқда китоб савдосини янада яхшилаш лозим.

Актив йиғилишида область партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири Э. Ш. Шодмонов, Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмасининг бошқарувчиси С. И. Йўлдошев ўртоқлар қатнашдилар ва нутқ сўзладилар.

Актив йиғилишида областнинг барча китоб савдоси ходимларига қарата мурожаат ва 1980 йил учун социалистик мажбурият қабул қилинди.

М. АЛИМОВ.

САУДИЯ АРАБИСТОНИДА ҒАЛАЁНЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 13 февраль. (ТАСС). Бу ерда Араб делегациялари доираларида тарқалган маълумотларга кўра, Саудия Арабистонининг бир қанча районларида ғалаёнлар бўлмоқда.

Нефтчилар шаҳри Катифда катта намойишлар бўлган. Намойишчиларга қарши қурол ва газ ишлатилган. Намойишчилар подшо ҳокимиятини чеклашни, халқ парламенти тузишни, Америка Қўшма Штатлари изми билан иш кўрмасликни талаб қилганлар. 5 киши ўлдирилган ва 40 га яқин киши жароҳатланган. Кишилар ёппасига қамалган, шаҳарда комендантлик вақти жорий этилган.

Бу оммавий намойишларга диний арбоблар ва зиёлиларнинг намояндалари, шиа масхаби жамоасининг аъзолари бош бўлганлар.

Маъмурлар мана шу намойишларга қарши кураш чораларини кўрмоқдалар.

Саудия Арабистонидан олинаётган маълумотлар бу мамлакатдаги аҳвол янада кескинлашиши мумкинлигидан далолат беради.

Тошкентдаги амалий санъат музейи пойтахтимиздагина эмас, балки республикамизда ҳам машҳурдир. Уни ҳар йили юзлаб меҳнаткашлар зўр қизиқиш билан томоша қилаётирлар. Суратда: музейнинг чинни идишлар залида.

А. Палехов фотоси.

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

МАҲАЛЛАДА В. И. ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАНГАН КЕЧА

И. Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театрининг артистлари Тошкент шаҳар Октябрь районидаги Камолон маҳалласи аҳлининг меҳмони бўлдилар. Улар В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигига бағишланган кечада иштирок этдилар. Муҳташам чойхонага тўпланган маҳалла аҳли Комил Яшиннинг «Йўлчи юлдуз» пьесасида Владимир Ильич Ленин ролини ижро этган Ўзбекистон ССР халқ артисти Обид Толиповни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Кечада Ленин, партия ва халқлар дўстлиги ҳақидаги қўшиқлар ижро этилди.

Кечани райондаги А. Навоий номли маданият уйи уюштирди. Маданият уйи активлари Октябрь районининг бошқа маҳаллаларида ҳам Ленинга бағишланган кечалар ўтказмоқдалар. Ленинча миллий сиёсат тўғрисидаги, Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчисининг совет кишилари меҳнати билан рўёбга чиқарилаётган васиятлари тўғрисидаги лекциялар программага киритилган. Маданият уйининг ҳаваскор артистлари ана шу кечалар учун махсус программа тайёрладилар. Программа «Бизнинг Ильич, сен ҳақингда куйлаймиз!» деб аталади.

(ЎзТАГ).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЯЙЛОВДА КОНЦЕРТ

ОҲАНГАРОН район маданият уйининг иккита кўчма клуби шу кунларда олис яйловларда чўпонларга маданий хизмат кўрсатяпти. Улар барча хўжаликларнинг отарларида бўлиб доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган янги концерт программаларини намойиш этмоқдалар. Чўпонлар бадиий ҳаваскорларнинг ҳимматидан жуда мамнун бўлмоқдалар.

Район матлубот жамияти ва район маиший хизмат кўрсатиш комбинати ҳам чўпонларга савдо ва маиший хизмат кўрсатиш мақсадида кўчма дўкон ва устахона ташкил этганлар. Савдо ва маиший хизмат ходимлари бевосита яйловларда чўпонларга хизмат кўрсатишяпти.

ҚУРУВЧИЛАР СОВҒАЛАРИ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Қибрай посёлкасида янги турар-жой, маданий-маиший бинолар қурилиши кенг кўламда олиб борилаётир. Ҳозир бу ерда иккита турар-жой биноси қад кўтаряпти.

Ўтган йили эса посёлкада 140 ўринли замонавий типдаги болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Шунингдек, бу ерда ошхона ҳам ишга туширилган. Унда тайёрланган таомларни уйга олиб кетиш ҳам мумкин. Болали оналар ошхона пазандаларининг хизматидан беҳад мамнун бўлмоқдалар.

Қурувчилар янги ўқув йилигача бу ерда барпо этилаётган мактаб биносини ҳам фойдаланишга топширишни режалашди.

ОБУНА БЎЙИЧА ПЛАСТИНКА

ПОЙТАХТДАГИ «Мелодия» фирмаси коллективи обуначилар учун пластинкалар ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириб боряпти. Жумладан, бу йил мусиқа ихлосмандлари обуна бўйича машҳур композиторлар Чайковский, Рахманинов, Бетховен, Хачатурян ва бошқаларнинг асарлари ёзилган пластинкаларни олишлари мумкин.

Бу йил XVIII—XX асрлар рус поэзиясининг дурдоналари ёзилган пластинкаларга ҳам обуна қабул қилиняпти. Фирма коллективи кичкинтойлар учун «Эртак кетидан—эртак» туркумида 36 та пластинка тайёрлаяпти. Уларда рус, чет эл халқлари эртаклари ёзилган.

Бу пластинкаларга китоб магазинларида, пойтахтдаги йирик савдо марказларидаги грампластинкалар сотиладиган бўлимларда ҳамда бевосита фирма магазинида обуна бўлиш мумкин.

М. ЗАРИПОВ.

ЯРИМ АСР ЗИЁ ТАРҚАТИБ

УМР оқар дарё, дейдилар. Бу ҳаёт йўлида эса гоҳ қувончли, гоҳ ташвишли дақиқаларга дуч келасан, киши! «Мени ҳам озмикўпми элга нафим тегди» дейиш қандай яхши!

Зиёкор Тошпўлат ака ҳам бахтини инқилоб офтобидан нур эмиб, ҳалол меҳнати билан топганлардан. Унинг педагоглик фаолияти 1929 йилда Сурхондарё область маорифи бўлимида саводсизликни тугатиш фавқулотда комиссиясининг раиси бўлиб ишлашдан бошланди. У рус тилини пухта билганлигидан таржимонлик ишларида ҳам қатнашди. 1934—1937 йилларда очилган қисқа курсларда математика фанидан дарс бериб, кадрлар етиштиришда фаол қатнашди. Сўнгра республикамизда очилган ўрта медицина мактабларида илмий бўлим мудири бўлиб ишлади. Медицина мактаб-техникумларини ташкил қилиш ва бу борадаги ибратли ишлари учун унга СССР медицина аълочиси нишони берилди. Тошкент коммунал қурилиш техникумидаги раҳбарлик фаолияти жўшқин ўтди. Бу ерда ўн йилдан ортиқ вақт директор ва ўқитувчи бўлиб ишлади.

Моҳир педагог физика фани ўқитувчиси сифатида кенг танилди. Тошпўлат ака 12, 70, 80-мактабларда намунали физика кабинетлари ташкил қилди. Толмас маорифчи қаерда ишламасин, бой тажрибасини, билимини ёшлар билан баҳам кўрди. У мактабларда ўн йилдан ошиқ ўқитувчи ва партия ташкилотининг секретари сифатида сиёсий-гоявий ишларни юқори поғонага кўтариш ишига муносиб ҳисса қўшди.

— Бу тажрибали зиёкор мактабимизга ишга келди-ю, намунали, ҳамма керакли асбоб-ускуналарга бой физика кабинетига эга бўлдик. Ўқувчиларнинг билим савияси кўтарилди.

МАОРИФИМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

Уни ёшларга ҳар томонлама ўрнак қилса арзийди, — дейди кекса педагог, 70-мактабнинг илмий бўлим мудири А. Гобишев.

Республика миқёсидаги пенсионер Тошпўлат ака ҳозир 70 ёшга бориб қолди. Аммо, у ҳамон тетик ва бардам. У ҳар бир дарсга олдиндан пухта ҳозирлик кўради, лаборатория машғулотларини ўтказишга алоҳида аҳамият беради. Унинг ўқувчилар билан индивидуал ишлаши кишининг ҳавасини келтиради.

Педагог «Ёмон ўқувчи йўқ, аксинча ёмон ўқитувчи бор» деган жумлани кўп ишлатади. Ўқитувчи болалар билан яқиндан иш олиб бориши, уларнинг қалбига йўл топа билиши керак. Бу гапга унинг ўзи ҳам тўла амал қилади. Тошпўлат ака Усмоновни кўпинча мактаб физика кабинетида болалар билан кўрасиз.

Киров районидаги «Тельман» номли маҳаллада 30 йилдан бери раис ва раис ўринбосари. Маҳалладаги клубда 70, 88-мактаб маъмурияти ва ота-оналарининг ҳар чорак охиридаги йиғини ҳам ўтказилиб келинаяпти. Бунда ибратли оилалар мақталиб, бола тарбиясига бефарқ қараётган ота-оналар огоҳлантирилади. Маҳалла клубида институтга кирувчи ёшларга жамоатчилик асосида консультация уюштириб бораётгани Тошпўлат аканинг олийжаноб фазилатларидан биридир. Тошпўлат ака мактаб ва маҳалла ёшларининг энг яқин меҳрибон маслаҳатчиси, маҳалла отахони.

Толмас маорифчи, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Тошпўлат Усмоновнинг район, шаҳар, қолаверса республикамизда юзлаб етук кадрлари борки, улар билан у чексиз фахрланади.

50 йилдан бери педагоглик, 30 йилдан бери намунали бир маҳаллага бошқош бўлиб келаётган меҳри дарё бу қалб эгаси доим шогирдлари меҳри билан яшайди.

С. СУЛТОНОВ.

НОДИР ТОПИЛМА

ТОШКЕНТ ботаника боғида Шимолий Америкада ўсадиган дарахтларнинг 600 дан зиёд тури ўрганилмоқда. Шулардан бири Лола дарахтидир. Эрта кўкламда лолага ўхшаш қип-қизил бўлиб гуллайдиган бу дарахтларни республикамизнинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида учратиш мумкин. Ботаника боғининг илмий ходимлари бу дарахтлар бизнинг иқлим шароитимизга тез мослашишини исботладилар.

Лола дарахти Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўсимлик моддалари кимёси институти олимларининг ҳам диққатини ўзига тортди. Кимёгар Р. Зиёев ўз устози — химия фанлари доктори, академик Собир Юнусов бошчилигида «Америка лоласи»ни синчиклаб текширганда унинг ҳар тупида медицина учун қимматли алколоидлар борлигини аниқлади.

Лола дарахтининг баргидан ажратиб олинган янги нодир топилма линирин ва линидирин алколоид препаратлари деб аталмоқда. Медицина ходимларининг таъкидлашларига кўра бу алколоидлар юракда модда алмашувини яхшилайди, шунингдек, кишиларда учрайдиган томир ва мускул тортишишини ёзади. Кишилар организмида юз берадиган модда алмашувининг таъсирини кучайтиради.

А. ФОЗИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Тошкент давлат циркида
ЯНГИ ПРОГРАММА
(2 бўлимда)

«БУГУН ВА ҲАР КУНИ»

АРЕНАДА БИРИНЧИ МАРТА
ЎРГАТИЛГАН БЎҒМА
ИЛОН БИЛАН ОЛИШУВ.
ТИМСОҲЛАР.

Доимо манежда масхарабоз ҳазиллари ва репризлари.

Таниқли масхарабоз, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Евгений МАЙХРОВСКИЙ ижросида интермедиялар.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00, 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Корхоналар, ташкилотлар, ўқув юртлари, болалар муассасалари, колхозлар, совхозларнинг заявкалари бўйича билетлар кассирлар томонидан жойларга бориб сотилади.

44-35-84 телефон номери бўйича заявкалар қабул қилинади.

Колхозчилар, совхоз ишчилари ва гражданлар

ДИҚҚАТИГА!

область матлубот кооперациясининг
ТАЙЁРЛОВ КОНТОРАЛАРИ
мева-сабзавотчилик маҳсулотлари, полиз экинлари ва чорвачилик хом ашёларини қабул қилиш бўйича
ШАРТНОМАЛАР ТУЗИШГА КИРИШДИЛАР.

Маҳсулотларни топширувчи шахсларга юмшоқ ва яшчик таралар берилади ва зарурат туғилганда шартномада келишилган сумманинг 25 процентигача бўлган қисми олдиндан аванс тариқасида тўланади.

Районлардаги тайёрлов конторалари билан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашёларини топшириш учун шартнома тузинг!

МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Тошкент область матлубот союзининг тайёрлов бошқармаси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ
МЕҲНАТ БЎЙИЧА БЎЛИМИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлигининг 93-ихтисослаштирилган трестига

Тошкент, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларида, Қибрай посёлкасида слесарь-монтажчи, қувур ётқизувчи, электр-газ пайвандчи, автокранчи ва кран машинисти касбида ишлаш учун 18 дан 45 ёшгача бўлган эркаклар.

Касби бўлмаган шахслар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун уч ойлик курсларга юборилади ва ойига 76 сўм стипендия билан таъминланади, практика вақтида қўшимча ҳақ тўланади. Ёлғизларга пропискага ўтиш шарти билан ётоқхона, оилаликларга — низомга мувофиқ квартира берилади.

Совет Армияси сафидан қайтганларга шартнома бўйича бир йўла 500 сўмгача ёрдам кўрсатилади. Объектларда ишловчилар дам олиш ва овқатланиш учун санитария-маиший хоналар билан таъминланадилар. Чимён воҳасидаги дам олиш зонасида шанба ва якшанба кунлари дам олиб қайтиш мумкин. Ўқишни хоҳловчилар кечки ишчи-ёшлар мактабида, техникумда, Тошкент политехника институтининг тайёрлов курслари ва факультетларида кечқурун ва сиртдан ўқишлари мумкин. Ишлаб чиқариш илғорлари олий ўқув юртларига юбориладилар, уларга ишлаб чиқариш томонидан оширилган стипендия тўланади. Энг яхши ишчилар СССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлигининг Москва, Саратов, Рязань, Минск шаҳарларига малака ошириш ҳамда янги ихтисос ўрганиш учун юбориладилар.

Қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:
Тошкент шаҳри, Привокзальная кўчаси, 30-уй;
Олмалиқ шаҳри, Советская кўчаси, 26-уй;
Бекобод шаҳри, Абасов кўчаси, 176-уй;
Чирчиқ шаҳри, Октябрь кўчаси, 28-уй.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ОЛИМПИАДА ТАРАДДУДИ

ОБ-ҲАВО ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

МОСКВАДА Олимпиада ўйинлари ўтказиладиган кунларда миллий терма командаларнинг вакиллари истаган вақтларида телефонда белгиланган номерни териб, спорт ареналарида об-ҳавонинг қандайлиги ва қандай бўлиши кутилаётганлиги ҳақидаги аниқ маълумот оладилар. Ҳар куни икки марта соат 8 да ва 14 да метеорологик бюллетенлар чиқарилиб турилади. Уларда шу куни ва келгуси икки кун давомида Москва ва Таллинда об-ҳавонинг қандай бўлиши рус ва инглиз тилларида ўз ифодасини топади. Бундан ташқари ҳар олти соат оралиғида «Олимпиада-80» ташкилий комитетининг телетайп ленталаридан об-ҳаво маълумотлари берилиб туради. Бу маълумотларда Москва ва унинг Олимпиада йўлдошларида кутиладиган ёғингарчилик, момоқалдироқ ва кучли шамоллар ҳақида хабарлар бўлади.

Бу катта ва мураккаб иш 1980 йилги XXII Олимпиада ўйинларининг расмий гидрометеорологи деб ном олган СССР Гидрометцентри зиммасига юклатилган.

Ҳозирданоқ совет метеорологларининг ҳисоблари олдинга — 1980 йилнинг ёз ойларига назар ташлаш, Москвада бўладиган Олимпиада ўйинлари қатнашчиларини ҳаяжонлантирган саволларга жавоб бериш имкониятини туғдираётир. Бу енгил атлетикачиларга, мерганларга, эшкак эшувчиларга, велопойгачиларга, айниқса, тааллуқлидир.

Кутилаётган об-ҳаво тўғрисида нималар дейиш мумкин? СССР Гидрометцентридан бизга хабар беришича, Москвада 19 июлдан 3 августгача ўртача кундалик ҳарорат 22 даражадан ошмайди. Шамолнинг ўртача тезлиги секундига 3,5 метрни, ёғингарчилик эса 3,5 миллиметрдан камроқни ташкил этади. Тўғрироғи, кун ора ёмғир ёғиши кутилмоқда. Ёғингарчилик 20—25 июлда 38 процентни, 26—31 июлда 35 процентни, 1—3 августда эса 27 процентни ташкил этиши мумкин.

Бу маълумотлар 10 йилдан кўпроқ вақт давомида олиб борилган кузатувлардан сўнг юзага келди. Кузатувларни пойтахт районларига жойлашган еттита шаҳар метеорологик станцияларнинг мутахассислари олиб боришган.

Таллин кўрфазида спортчиларни қандай об-ҳаво кутаётганлигини аниқлаш учун «Геофизик» кемаси экспедицияси 40 кунлик тадқиқот ишларини олиб борди. Йиғилган маълумотлар қайта ишлангач бу ердаги аҳвол ҳам маълум бўлади. Мусобақалар ўтказилаётган бир пайтда эса денгиз турли жойларида метеорологик кемалар ишлаб туради.

СССР Гидрометцентри Москвада ўз хизматини янада кенгайтиради, жумладан Митишахдаги мерганлик стадионида, шунингдек велопойгачилар ва эшкак эшувчиларнинг мусобақаси ўтказиладиган Крилатское яқинида автоном метеостанциялар ишлаб туради.

В. ШАРОВ.
(АПН).

ШРИ ЛАНКА. Коломбо кўчаларида бир неча кун давомида антиқа велосипедчини кўриш мумкин эди. Канаданинг Квебек вилоятида истиқомат қилувчи Альберт Лебланк бу сафар ўз велосипедида бешинчи марта Олимпиада сафарига чиқди. У ҳозир Канада, Япония, Гонконг, Сингапур, Малайзия, Бангладеш мамлакатларидан ўтиб Шри Ланкага етиб келди. XXII Олимпиада ўйинлари очилиши олдидан эса велосипедчи Москвада бўлади. Суратда: 55 ёшли антиқа велосипедчи А. Лебланк Коломбо кўчаларида.

А. Солодов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЛЕЙК-ПЛЭСИД: ОЛИМПИАДА МАШЪАЛАСИ ЁҚИЛДИ

Американинг Лейк-Плэсид шаҳрида XIII Қишки Олимпиада ўйинлари тантанали равишда очилди. Жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган кучли спортчилар бу ерда спортнинг қишки турлари бўйича ўзаро куч синашишади.

Мусобақаларни биринчи бўлиб хоккейчилар бошлаб бердилар. Тантанали очилиш маросимидан бир кун аввал 12 кучли команда майдонга тушди. ЧССР—Норвегия хоккейчилари мусобақаларни бошлаб бердилар. Учрашувда 11:0 ҳисоби қайд қилинди.

Япония СССР терма командаларининг учрашуви жуда сермаҳсул бўлди. Бунда 16:0 ҳисоби билан совет спортчиларининг қўли баланд келди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижа билан тугади: Голландия—Канада — 1:10, Румыния — ГФР — 6:4, Швеция — АҚШ — 2:2, Польша—Финляндия — 5:4.

МУВАФФАҚИЯТЛИ БОШЛАНДИ

Волейбол бўйича аёллар ўртасида олий лига командаларининг мусобақалари сўнгги — ҳал қилувчи паллага кирди. Мамлакатнинг энг кучли олти командаси аъзолари Свердловск шаҳрига тўпланишиб, медаллар учун курашни давом эттиришмоқда.

Ўтган куни якунловчи босқичнинг биринчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Унда ҳамшаҳарларимиз — Тошкентнинг «Автомобилист» коллективи Киевнинг «Сокол» командасига қарши майдонга тушди. Ўйинларни ҳамжиҳатлик билан ўтказган қизларимиз 3:1 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Турнир пешқадами Ленинграднинг ТТУ командаси кутилмаганида Москванинг «Динамо» командасига 2:3 ҳисобида ютқазиб қўйди. ЦСКА — «Уралочка» матчида 3:1 ҳисоби билан майдон эгалари голиб бўлдилар.

Бугун «Автомобилист» қизлари Москванинг «Динамо» командасига қарши майдонга чиқади.

НАВБАТ ТБИЛИСИ ШАҲРИГА

Сув полоси бўйича олий лига командаларининг мамлакат чемпионатидаги биринчи тур ўйинлари ниҳоясига етди. Бу турда кучли командалар Москва ва Минск шаҳарларида ўзаро беллашдилар. Ўйинларини Минск шаҳрида ўтказган Тошкентнинг «Меҳнат» ватерполчилари беш ўйиндан сўнг уч очко тўплаб, турнир жадвалида 8—10 ўринларни эгаллаб турибди.

Мусобақаларнинг иккинчи тури 27 февраль куни Тбилиси шаҳрида ўтказилади. Бу ерга кучли 12 команда аъзолари тўпланадилар. Ҳамшаҳарларимиз 6—12 ўринлар учун иккинчи группада куч синашадилар.

«БИНОКОР» ҒАЛАБАСИ

Хоккей бўйича СССР чемпионатининг биринчи лигасида қатнашаётган командалар навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. Тошкентнинг «Бинокор» командаси ўз майдонида Москванинг «Локомотив» коллективини қабул қилди. Биринчи учрашувда 6:4 ҳисоби билан ҳамшаҳарларимизнинг қўли баланд келди.

Кеча такрорий ўйинлар бўлиб ўтди.

ИМКОНИЯТ ДАРАЖАСИДАН ПАСТ

Минск ва Каунас шаҳарларида қўл тўпи бўйича эркаклар командалари ўртасида мамлакат биринчилиги мусобақаларининг учинчи тур ўйинлари якунланди. Ўйинларни муваффақиятли ўтказган ЦСКА гандболчилари уч турдан сўнг турнир жадвалини бошқариб боришяпти. Улар 32 имкониятдан 29 очко тўплашган.

Тошкентнинг «Кристалл» командаси эса мусобақаларни имконият даражасидан анча паст ўтказди. Командамиз ҳисобида бор-йўғи тўрт очко бор, холос. «Кристалл» «Полёт» командаси билан сўнгги ўринни эгаллаб турибди.

Навбатдаги тур ўйинлари 23 февраль куни Челябинск шаҳрида давом эттирилади. Унда 12 команда медаллар учун курашади.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 10.10 — Шаҳарни асраб қолинг. Бадиий фильм. 12.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — Москва комсомолининг ишлари. 16.00 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. ЧССР—АҚШ терма командалари. 17.45 — Аслида йўқ шаҳардаги саргузашт. Бадиий фильм. 19.15— Дунё воқеалари. 19.30 — Сайловдан-сайловгача. 19.40 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. СССР—Голландия терма командалари. 21.30 — Время. 22.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 22.30 — Санъатнинг сеҳрли кучи. Бадиий фильм. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — 00.20 — Анна Герман куйлайди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қўғирчоқ фильм. 12.25 — Фонарик. 12.55 —Болагинам. Бадиий фильм. 14.10 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Иккинчи она тилимизни ўрганамиз. 18.55 — Меҳнат интизоми — ишчининг виждони. 19.15 — Нозneъмат бунёдкори. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчи ва замон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Бугун оламда нима гап? 22.45 — «Бўрон» операси қўйилганлигининг 40 йиллиги олдидан.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.55 — Шу ерда рақсга ўргатилади. 21.25 — Математика. 22.25 — Номингни унутма. Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/II да Оламнинг яратилиши, 16/II да Борис Годунов.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/II да Қиммат қарз, 16/II да Соқов рицарь.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 15/II да Қизил дуррали нозик ниҳолим, 16/II да Тўйдан олдин томоша.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТАТРИДА — 15/II да Можаро, 16/II да Фақат ақл сотилмайди.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги программа — ўргатилган тимсоҳлар. Бўғма илон билан олишув (19.30).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети Тошкент область ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи Ж. Ж. Жамоловга отаси

Жамил ЖАМОЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент область ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси коллективи бошқарма бошлиғи, милиция полковниги Ж. Ж. Жамоловга отаси

Жамил ЖАМОЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 01795. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б.—1544.